

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

Onze **Vogels**

nummer 5 - mei 2018

■ KLEURGRASPARKIETEN ■ TON DAANEN

Voor al uw vogelbenodigdheden

WIM VAN DE LUSTGRAAF

www.wimvandelustgraaf.nl

KBOF DE WITTE SPREEUWEN

Het meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift, pagina's boordevol informatie over vogels.

Voor een jaarabonnement in Nederland gireert u € 37,- via een Europese overschrijving bij de KBC bank.

Het IBAN rekeningnr. BE33 7330 0642 3046 en BIC code = KREDBEBB

t.n.v. KBOF - Van Paesschen François, Molenheide 8, te B-2870 Puurs.

Alle leden ontvangen maandelijks het clubblad van de KBOF, **de witte spreeuwen**.

Inschrijvingen en gratis proefnummer op aanvraag bij Achten Paul, Evelaarsstraat 78, B 9160 Lokeren België.

E-mail: ledenadministratie@kbof.be
Bezoek onze website <http://www.kbof.be>

KOUDIJS
www.koudijskleindiersport.nl

Nieuw in ons assortiment

Producten van Pineta waaronder kleurstof, spirulina en nog veel meer!

Bezoek onze vernieuwde website voor meer informatie.

Telefoon: 0578-69 55 33

email: info@koudijskleindiersport.nl

Nieuw Vogel Bio natuurproducten, zoals gemalen brandnetel, paardebloem, rozenbottels, mariadistel, knoflook en eucalyptus. Verder nieuw kruidenmix, gedroogde groentemix, nestkruiden en bessemix. Nu ook Combi-mix en extracten van brandnetel, paardebloem en mariadistel. Tevens voor alle Quiko producten. H. Meijer. Tel. 0541 512842.

E-mail info@quikovoeders.nl Internet www.quikovoeders.nl
en www.vogel-bio.com. **Wij verzenden door heel Nederland**

100% Natuurlijk op oregano basis

ROPA BIRD

- Maag-darmgezondheid
- Veren & huid gezondheid
- Luchtwegen gezondheid
- Algemene gezondheid

www.ropastore.com Tel: +31 (0)75 614 41 43
E-mail: info@ropastore.com

Vogelliefhebbers in Nederland

Goed nieuws over "De Vogelwereld" A.O.B.

Steeds meer Nederlandse liefhebbers willen een abonnement op het tijdschrift "De Vogelwereld" van A.O.B.

Speciaal voor deze mensen heeft het bestuur een speciale regeling uitgewerkt. Nederlandse liefhebbers kunnen voortaan door slechts 37 euro te storten op het rekeningnummer BE05 7390 1147 2875 - Bic GEBA BE BB een jaar lang ons tijdschrift ontvangen.

Gelieve naam en volledig adres te vermelden bij de betaling. Een digitaal proefnummer kan aangevraagd worden op g.vanpeteghem@telenet.be

"De Vogelwereld" verschijnt 11x per jaar. 9x op 48 bladzijden A4 en 2x op 64 bladzijden A4.

GROTE VOGELMARKT BARNEVELD
ZATERDAG 19 MEI 2018

De markt is geopend van 8.30 tot 12.00 uur. Gratis Parkeren.

Organisatie Davelaar Vogel en Diervoerders, Marijkelaan 17, Voorthuizen Tel. 0342-472082.

I.s.m. Vogelvereniging Kweeklust. www.vogelmarktbarneveld.nl

Locatie: Midden Nederland Hallen, Thorbeckelaan 123, 3771 ED Barneveld.

Reserveren Tel. 0650270060. **De volgende Vogelmarkt is op 18-08-2018**

Volierebouw Nederland
Chair specialist in vogelhuizen

Vierkant achter kwaliteit in dierenverblijven

www.volierebouw.com

NIEUW www.tauros-diagnostik-shop.de

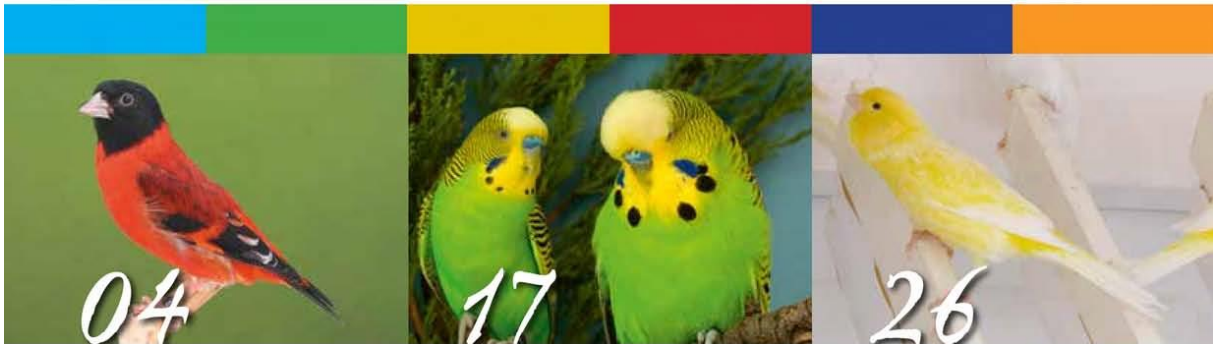

Geslachtsbepaling vanaf € 8,99

oarmelden bestellen betalen opsturen resultaten

usel

De

- 04** Kapoetsensijs (3) **06** De nationale vogel van ... de Maagdeneilanden
08 Ton Daanen, 56 jaar keurmeester **10** Draaihals **12** Reis door Australië (5)
14 Red capped parkiet **16** Column voorzitter **17** Kleurgrasparkieten **20** In de
keuken van .... Alex Mulder **24** Tinamoe **25** Vogelflitsen **26** Hedendaagse
waterslagers **28** Keurmeester (86) **29** Bondsmededelingen **33** NBvV info
34 Drie generaties goud op COM **35** Kalendervogel, de blauwborst

Foto voorpagina: Lazulivink, Foto: foto Alex Mulder

colofon

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijkse tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 25.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 26.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 500 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden: iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 38,- per jaar (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd).

Abonnementsprijzen: Nederland € 28,- (bij automatische incasso – anders zijn € 2,50 extra administratiekosten verschuldigd), België € 30,-, Priority-post naar alle andere landen € 92,-. Verspreid

lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhogen. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom tel. 0164-235007, e-mail: info@nbvv.nl, website: www.nbvv.nl
Bankrekeningen: ABN AMRO bank, IBAN: NL55ABNA0468959262 (BIC: ABNANL2A) - ING bank: IBAN: NL96INGB0001148324 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers.

De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Henk Branje – te bereiken via E-mail: hbranje@ziggo.nl **Redactieadres:** Bondsbureau NBvV t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom. Tel. 0164-235007 E-mail: info@nbvv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven en deadlines voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen.

Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vormgeving: Maarten Molenaar, X-media Solutions, Doetinchem **Druk:** Senefelder Miset B.V., Doetinchem Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Beëindiging lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlidmaatschap telkenmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

De NBvV is internationaal aangesloten bij: COM-Mondial & Entente Européenne d'Aviculture et de Cuniculture

Wildkleur man,
foto A.v.Mingeroet

De Kapoetsensijzen

de kweek deel 4

In dit vierde en laatste artikel de ervaringen van de heer Aalten met het kweken van kapoetsensijzen.

Tekst: B.BOSCH, Foto's: A.V.MINGEROET (AVM)

Vormen van de koppels. Op 17 december 2014 wordt het tijd om de koppels te vormen. In de kweekkooi waar de pop tien dagen geleden ondergebracht is wordt in het midden het gazen front geschoven. Aan de ene kant zit de pop en aan de andere kant worden de mannen geplaatst. Door goed te observeren valt al snel op dat de pop een voorkeur voor één van de mannen heeft. Wanneer deze man dan geen directe bloedverwant is worden de andere mannen uitgevangen en het gazen front uit de kooi gehaald. Het zo gevormde koppel heeft dan de beschikking over de complete kooi. Aalt heeft

de ervaring dat koppels die op deze manier zijn samengesteld de grootste kans op succes waarborgen.

Het nest: In de kooi is nu een metaalen korfje opgehangen met daarin een touwnestje. Het nestkorfje heeft een doorsnede van ongeveer negen centimeter. Het touwnestje wordt met een draadje aan het korfje vastgezet zodat de Kapoetsensijzen het niet uit elkaar kunnen trekken. De Kapoetsensijzen van Aalt vertrouwen hem helemaal; hij gebruikt dan ook geen kunstgroen rond de nestkorf. Het nestkorfje wordt bij voorkeur vóór tegen het front geplaatst.

Belangrijk is dat er altijd een zitstok hoger in de kooi is aangebracht dan het nestkorfje. Hierdoor wordt voorkomen dat de Kapoetsensijzen op de rand van het nest slapen en het nest bevuilen.

Het nestmateriaal. Het nestmateriaal wordt niet op de kooibodem gegooid maar in een ruifje aan het front. Dit heeft twee redenen: het stimuleert de vogels omdat het nestmateriaal uit het ruifje getrokken moet worden en doordat het niet op de bodem van de kooi heeft gelegen is de kans op vervuiling een stuk minder.

Bij Aalt bestaat het nestmateriaal uit witte sisal. Wanneer het nest nagenoeg af is worden een paar plukjes vetvrije watten aan de Kapoetsensijzen gegeven. Hiermee wordt het nest van binnen bekleed. Bij andere liefhebbers is het

Jonge vogels

nestmateriaal vaak een in de handel verkrijgbare samenstelling specifiek voor sijzen waarin ook stukjes paardenhaar, katoendraadje, er lijne haarworteltjes van planten zijn opgenomen. De kleur van het nestmateriaal is in het algemeen vrij licht.

Rapen van de eieren. Wanneer de pop kapoetsijs het eerste ei heeft gelegd wordt dit heel voorzichtig uit het nest genomen en vervangen door een kunstetje. Een plastic theelepeltje is hierbij een prima hulp. Het ei is vooral direct na het leggen erg fragiel, uiterste voorzichtigheid is op zijn plaats. De kleur van het ei is lichtblauw en het toont soms wat bruine stippen. Het gelegde ei wordt bewaard in een bakje met een laagje ronde zaden. Eén keer per dag wordt het eitje heel voorzichtig gedraaid. De ene keer ligt het eitje op de stompe zijde, de volgende keer op het puntige einde. Wanneer het derde ei is gelegd, worden s' avonds de kunstieieren weer vervangen door de gelegde eieren. Gemiddeld leggen de poppen kapoetsijs bij Aalt vier eieren, soms vijf.

De man apart zetten. Aalt neemt geen risico en zet de man vanaf het eerste ei achter het gazen front in de tweede helft van de kooi. Wel mag de man vanaf de vierde dag twee tot drie keer per dag korte tijd bij de pop.

Uitkomen en ringen: De jongen komen gemiddeld de 13de dag uit, soms de 12de. Het uitkomen is vaak in de ochtend. De man mag nu steeds iets langer bij de pop. Vooral wanneer hij de pop op het nest voert kan voorzichtig het koppel samen bij de jongen gelaten worden. Het is wel belangrijk steeds alert te blijven. Ruzie maken zit nu een-

maal in de aard van de Kapoetsensijs. Op de vierde, soms op de vijfde dag, worden de jongen geringd. De ringmaat die geadviseerd wordt is 2,5 mm in doorsnede. Wel heeft Aalt altijd een paar 2,7 mm beschikbaar. Zijn de pootjes een keer erg snel gegroeid dan gebruikt hij deze ringen zodat de Kapoetsensijsen die hij kweekt altijd geringd zijn. De gebruikte ringen worden niet afgeplakt of gekleurd. De jongen worden ongeveer een half uur voor het licht dempt geringd.

De pop zit s' nachts niet meer op het nest: In het algemeen zal de pop rond de vijfde dag s' nachts de jongen niet meer warm houden op het nest. Het is belangrijk dat de temperatuur in de kweekruimte niet te ver daalt. Aalt voorkomt dat de temperatuur onder de 15 graden Celsius zakt. Dit is volgens hem de grens waarop de kweek nog voorspoedig verloopt. Kwekers van kapoetsensijsen kiezen vaak een wat hogere temperatuur in hun kweekruimte. Een temperatuur van 20 graden Celsius is niet ongebruikelijk.

Het eivoer: wanneer er jongen zijn wordt er driemaal per dag eivoer gegeven; het kiemzaad wordt door het eivoer gemengd. De hoeveelheid eivoer is afgestemd op de leeftijd van de jongen. Overgebleven eivoer wordt steeds weggenomen. Aalt kiest er voor om geen dierlijke eiwitten, bijvoorbeeld pinky's, aan het eivoer toe te voegen. De mannen worden daardoor veel te vet en blijven achter de poppen aan jagen.

Uitvliegen: De jonge Kapoetsensijsen vliegen op de twaalfde of dertiende dag uit. Wanneer het laatste jong is uitgevlogen wordt een tweede nestkorfje

achter in de kooi aangebracht. Vaak begint de pop dan al met het tweede nest. Dit nest blijft dan schoon want de jongen zullen vooral het eerste nest gebruiken. Aalt haalt de jongen op de leeftijd van achtentwintig dagen bij de ouders weg. Dit is relatief vroeg; veel andere liefhebbers houden vijftientig dagen aan om de jongen van de ouder te scheiden. De achtentwintig dagen grens is volgens Aalt prima te gebruiken, hij kent immers geen uitval bij zijn jongen. Wanneer de jongen van de ouders gescheiden zijn blijkt dat ze soms het watertuitje niet kunnen vinden. Daarom hebben deze jongen altijd een kroontje broccoli beschikbaar. Het nodige vocht halen de jongen dan uit de broccoli.

Jeugdruï: Na enkele weken begint de jeugdruï. Al snel zijn de jonge mannen dan te herkennen. Het is in deze periode belangrijk dat de regelmaat waarmee de jongen eivoer met roodstimulans krijgen nauwkeurig wordt aangehouden. Na een half jaar zijn in het algemeen eerst de poppen en daarna de mannen volledig op kleur. Bij een juiste wijze van voeren van roodstimulans zijn de vogels fraai egaal en in een natuurlijke rode kleur uitgekleurd.

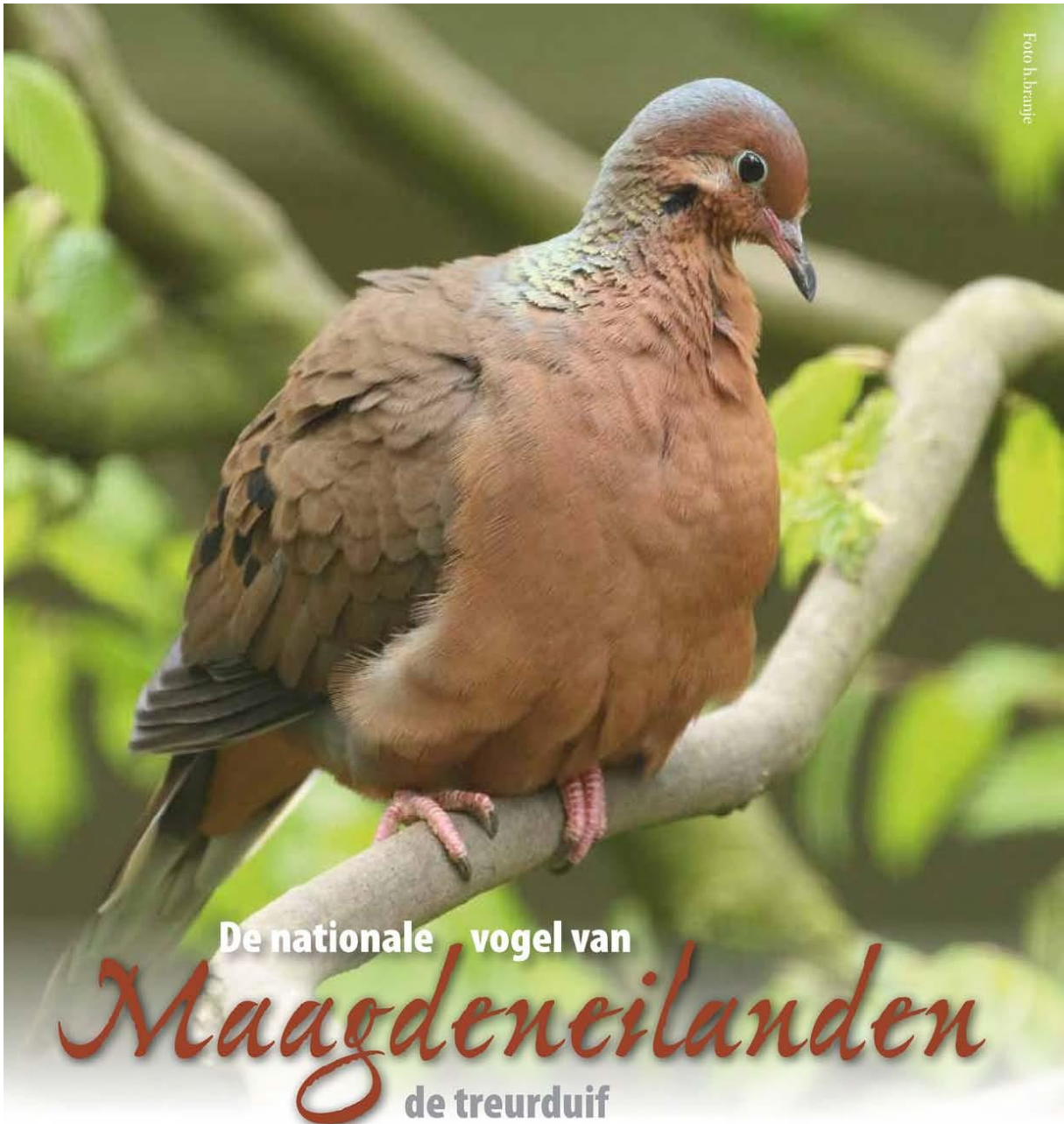
Aalt geeft nog een advies voor de kweek van Kapoetsensijsen. 'Wees bij de vogels altijd rustig; ze zullen dan vertrouwd met je worden'. Wat Aalt vindt opvallen is dat wanneer hij een wit gekleurde blouse of trui draagt de vogels onrustig worden. <

Wildkleur man, foto A.v.Mingeroot

De

sel

De nationale vogel van *Maagdeneilanden* de treurduif

Mensen hebben zich door de eeuwen met dieren geïdentificeerd. De 'Nederlandse leeuw', die we op ons wapenschild voeren staat symbool voor kracht. Op andere schilden komen we de adelaar tegen, als symbool van macht, schoonheid en onafhankelijkheid. 'De nationale vogel van...' laat u kennis maken met vogels die een officiële status hebben als nationale vogel en daarmee een representatief symbool zijn voor hun land.

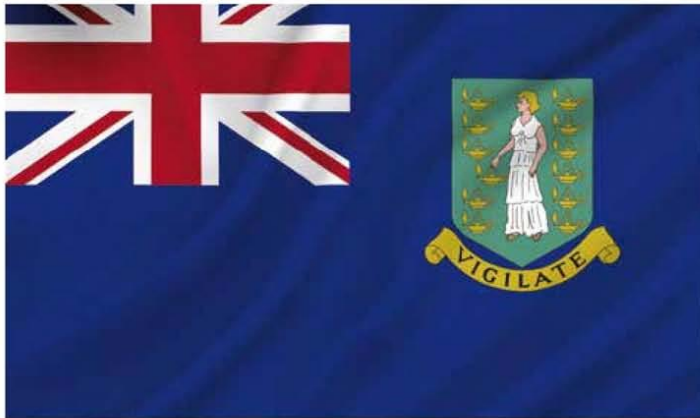
Tekst: RIK MEEREMA

De treurduif van de Maagden eilanden

Naast roofvogels als valken en arenden is er waarschijnlijk geen vogel met meer symbolische waarde dan de duif. Binnen het christendom is de duif de betrouwbare bringer van het goede nieuws. Toen het water begon te zakken stuurde Noach eerst een raaf erop uit, maar deze keerde niet terug. De duif die hij daarna wegzond, kwam terug met een takje. Voortaan werd de raaf

De /

osel

Vlag

de slechterik en de duif de bringer van het goede nieuws en niet te vergeten de vrede. Niet alleen in het christendom schittert de duif. In de islam is er een legende die beschrijft hoe Mohammed op zijn vlucht door een duif werd beschermd. In joodse tempels werden witte duiven geofferd als teken van verzoening en reiniging.

In veel culturen staat de duif voor de adem, de ziel, levensgeest, maar daarnaast ook voor vrouwelijkheid en moederschap. De duif wordt in veel oude culturen in verband gebracht met de vruchtbaarheidscultussen rond verschillende godinnen. In Griekenland met Afrodite, in Fenicië met Astarte en in Voor-Azië met Ishtar. In het oude stond de duif voor onschuld. De Grieken en Romeinen was het een teken van liefde (liefdesduifjes) en de vernieuwing van het leven. In China en Japan tenslotte staat de duif voor een lang leven.

Met zoveel positieve symboliek, is het geen wonder dat de duif regelmatig terug komt als nationale vogel. Zo ook de treurduif als nationale vogel van de Maagdeneilanden, een erg Brits stukje Caraïben.

Grootte en uiterlijk

De treurduif is 25 tot 32 centimeter lang. De bovenzijde is licht bruingrijs, de borst en buik zijn grijs met een roze gloed. De grijze vleugels hebben zwarte stippen. De buitenste staartveren zijn wit. De ogen zijn donker met een lichte huid eromheen. Volwassen mannetjes hebben roze-paarse veren aan de zijkant van de nek en de bovenzijde van de kop is blauwgrijs. Duivinnen zijn gelijk getekend, maar minder uitgesproken in de kleuren.

Leefomgeving en verspreiding

De treurduif heeft een groot verspreidingsgebied dat zich uitstrekt over een groot deel van Noord-Amerika, Midden-Amerika en het Caraïbische gebied. Binnen dit verspreidingsgebied worden 5 ondersoorten onderscheiden.

Z. m. marginella: van westelijk Brits-Columbia tot het zuidelijke deel van Centraal-Mexico.

Z. m. carolinensis: de oostelijke Verenigde Staten, Bermuda en de Bahama's.

Z. m. macroura: Cuba, Hispaniola, Puerto Rico en Jamaica.

Z. m. clarionensis: Clarión.

Z. m. turturilla: Costa Rica en westelijk Panama.

In hun hele verspreidingsgebied bewonen ze droge gebieden met struiken open bossen. Het zijn het cultuurvolgers en bewonen cultuurlandschap met gewassen, maar ook parken en tuinen.

Voedsel en leefwijze

Treurduiven brengen, zoals veel van de duiven uit deze groep, veel tijd door op de grond. Hier worden veel verschillende soorten zaden, van klein tot groot gegeten. Ook kiemende zaden en jonge scheuten van planten worden gegeten.

Voortplanting

Een koppel treurduiven zal binnen een territorium meerdere nestplaatsen bezoeken, waarna de duivin een keuze maakt. De meeste nesten worden aangetroffen in een boom of hoge struik gemaakt. Het meeste nestmateriaal, bestaande uit twijgen, grassprietten en naalden van dennen wordt door de doffer verzameld, waarna de duivin er een platvorm van maakt. Zoals bij veel duiven verdient het bouwsel de kwa-

De treurduif

Nederlands	Treurduif
Wetensch. naam	<i>Zenaida macroura</i>
Engels	Mouring dove
Frans	Tourterelle triste
Duits	Carolinataube / Trauertaube

Munt

lificatie 'nest' nauwelijks. En, zoals bij veel duiven van vergelijkbaar formaat, worden twee witte eieren gelegd. De eieren worden gedurende 14 dagen bebroed. Jonge duiven worden de eerste 3 a 4 dagen door beide ouders gevoerd met de zogenaamde duivenmelk. De hoeveelheid van deze duivenmelk neemt daarna gestaag af. Na circa 15 dagen verlaten de jonge duiven het nest. Na het verlaten van het nest worden ze nog circa twee weken regelmatig door de doffer gevoerd. Vaak is de duivin in die tijd alweer druk met een volgend legsel.

Bijzonder

In veel gebieden en zeker waar men een van de monolithische godsdiensten aanhangt, is de associatie bij de duif vrijwel alleen positief. Bij de oude Germanen, maar ook in India werd een zwarte duif beschouwd als symbool van ongeluk en dood. Ook in het hindoeïsme is de duif de boodschapper van de dood. De naam treurduif is dan ook toepasselijk. <

Topografie

A.G.I. foto P.Pütz

Fiorino foto P.Pütz

Daanen

Zesenvijftig jaar keurmeester zijn is een uitzondering. Niet iedereen heeft het uithoudingsvermogen of de gezondheid om een dergelijke bijdrage aan de vogelsport te mogen leveren. Ton Daanen uit Cuijk is zo'n uitzondering.

Ton mocht zich in januari 2018 zesenvijftig jaar keurmeester kleur- en postuurkanaries noemen!

Daanen, getrouwd, twee zonen, is 82 jaar en zegt geestelijk en lichamelijk fit genoeg te zijn om nog een aantal jaren (tafel)keuringen te blijven doen. „Gezondheid kun je niet kopen”, zegt

8 • Onze Vogels • 05 2018 •

Daanen. „Je moet geluk hebben in het leven. Mijn conditie is voor mij de maatstaf. Die is goed, maar als ik merk dat het bij mij lichamelijk of geestelijk gaat haperen, dan hang ik mijn keurjas subiet aan de wilgen.”

Ton Daanen: „Jaarlijks doe ik nog een twintigtal keuringen, waaronder in

België en Duitsland. Er was een tijd dat ik meer dan dertig keuringen per jaar deed. Destijds waren er minder keurmeesters en meer vogelverenigingen.” Zijn kennis houdt Ton Daanen op peil door veel te lezen en door contacten met collega-liefhebbers.

„Met elkaar praten over de liefhebberij, kennis delen en opdoen, kortom; bijblijven. Bovendien kom je zo nog eens ergens.” Hij bezoekt de grote tentoonstellingen: BPC Antwerpen, de Belgische Gouden Ringshow, Deutsche Meisterschaft DKB, Frisé Freunde, de COM-wereldshow en de Nationale Kampioenschappen in Zwolle. Zelf speelt hij met zijn vogels jaarlijks nog vier of vijf tentoonstellingen.

osel

De,

Hij mag dan zesenvijftig jaar keurmeester zijn, maar het vogelleven van Ton Daanen begon vanzelfsprekend al veel eerder. Met een vader die postduiven hield, kwam hij immers uit een echt vogelnest. Al op zijn zevende was hij de trotse bezitter van vijftien bonte kanaries. In 1951 werd Ton Daanen lid van ENVV (toen nog De Goudvink geheuten) in Nijmegen. Een jaar later sloot hij zich aan bij de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvV). In 1962 mocht Ton Daanen zich keurmeester kleur- en postuurkanaries noemen. Mijn motivatie was het vergaren van kennis en inzicht omtrent kanaries en het doorgeven van die kennis, zodat andere liefhebbers gericht met deze prachtige hobby bezig konden zijn.' Door het geven van lezingen en diaprojecties (waarmee hij zes jaar geleden is gestopt, 'dat is niet meer van deze tijd') en het doen van tafelkeuringen verspreide Ton Daanen zijn kennis onder andere liefhebbers. Alsof dat nog niet genoeg was, was Ton Daanen een kwart eeuw docent postuurkanaries van Zuid-Oost, was hij zes jaar lid van de keurmeestersvereniging/technische commissie én enige tijd gespreksleider van de studiegroep Zuid-Oost. Met collega's van technische commissies uit het buitenland, schreef Ton Daanen in die tijd een nieuwe standaard voor de postuurkanaries. „Tot op heden is het zo dat landen waar een ras ontstaat, ook de standaardisen schrijft voor dat ras. Met toestemming uit het buitenland mochten wij teksten en tekeningen overnemen voor de standaardisen van de NBvV. Ons streven om internationaal meer keureenheid te krijgen is helaas niet gelukt. Daarvoor hebben de zuidelijke landen te veel invloed.”

Waar het postuurkanaries betreft kweekt Ton Daanen de Parijse Frisé, Lancashire, Makige, Norwich, Fife Fancy en bij de kleurkanaries kweekt hij geel-mozaïeken. „In mijn vogelleven heb ik met bijna alle postuurrassen gekweekt en met goede resultaten. Hij hecht eraan te zeggen dat hij waar het gaat om postuur- of kleurkanaries geen voorkeuren heeft. „Standaardisen zijn duidelijk genoeg en daar dient een keurmeester zich aan te houden. Een keurmeester dient naar eer en geweten, onafhankelijk

Jubilaris Ton Daanen spreekt zijn collega-keurmeesters toe op jaarvergadering van maart jongstleden. Foto P.Onderdelinden

en deskundig, de vogels van een ander te beoordelen. Overleggen met collega-keurmeesters tijdens een keuring vind ik heel belangrijk.”

„De kleurkanaries heb ik in heel veel kleuren gekweekt. Met de kleuren die de laatste vijf tot acht jaar zijn ontstaan heb ik persoonlijk geen ervaring. „In de jaren zestig”, aldus Ton Daanen, „kenden we bij de kleurkanaries alleen de klassieke kleuren en veel bastaarden. Ik herinner mij de eerste pastellen, daarna kwamen de grijsvleugels, de opalen en satinetten.” „De postuurkanaries lieten eenzelfde ontwikkeling zien. Waren er vijftig jaar geleden nog tien erkende postuurrassen; vandaag de dag zijn dat er eenendertig en wacht een vijftal nog om erkend te worden.” De postuurrassen die met het oog op dierenwelzijn volgens Ton Daanen problemen kunnen verwachten, zijn: de Melado Tinerfeño, Giboso Español, Gibber Italicus, A.G.I., Zuid-Hollandse Frisé en de Belgische Bult.

Ton Daanen wijst kwekers er op dat zij niet klakkeloos verschillende rassen moeten kruisen. „Probeer het ras zuiver te houden, want waar zie je bijvoorbeeld nog een echte Parijse Frisé? Door de opkomst van de Arrciato Gigante Italiano (A.G.I) zijn de echte Parijse

Frisés zo goed als verdwenen. Geen vogel voldoet nog aan de standaardisen: geen kopfrisuur en kraag, weinig bakkebaarden. Een rozet in de rug in plaats van een gescheiden rug mantel, borstfrisering die naar boven gedragen wordt in plaats van gesloten naar elkaar toe. De vorm moet breed en gevuld zijn, ook het onderlichaam volledig gefrisseerd en niet zoals de A.G.I. een lange wat slankere vogel.”

Bij het houden van vogels beperkte Ton Daanen zich niet tot kanaries; Australische prachtvinken, Afrikaanse astrilden, kleinere en grotere parkieten en standaard grasparkieten bevolkten zijn kooi. Over de toekomst van de vogelsport kan hij moeilijk positief zijn. „De jeugd ziet niets in een liefhebberij waar iedere dag veel zorg en dus tijd mee gemoeid is. Computerspelletjes zijn wat dat betreft gemakkelijker; als het verveelt kun je het aan de kant leggen.”

In het verlengde daarvan kan ook de verjonging van het keurmeesterskorps een probleem opleveren. „De vogelsport en dierenliefhebberij in het algemeen zouden wel eens een moeilijke tijd tegemoet kunnen gaan’ verwacht Ton Daanen, „De NBvV dient ook wat dat aangaat de vinger aan de pols te houden en tijdig bij te sturen.”

JYNX TORQUILLA
Engels : WRYNECK
Duits : WENDEHALS
Frans : Torcol fourmilier.

Draaihalz

Tekst G.FRANK†, foto's H.6.RANJE

Een wonderlijke vogel.

De naam geeft al aan dat je te maken hebt met een vogel die deze naam echt verdient. Hij kan zijn hals enorm rond-draaien, waarbij de snavel echt op de rug ligt.

Dat draaien doet de draainek voortdurend, waarbij de hals ook nog gestrekt wordt. De buitenlandse namen (Wendehals in Duitsland, Wryneck in Engeland) wijzen ook op die wonderlijke verdraaiing van de nek. De grootte van de draaihalz (*Jynx torquilla*) komt overeen met die van een nachtegaal, iets groter dan een roodborst. Het beest heeft op zijn rug een vreemde zeer fijne streep zitten, die wanneer hij rek- en strekoefeningen en de kop draait als het ware een bijzonder vreemde golving vertoont.

Hierbij produceert hij ook nog een sissend geluid en daarbij wordt de tong elke keer ook tussen de snavelpunten naar buiten gestoken. Niet alleen indrukwekkend, maar ook angstaanjagend. Je zou hierbij aan een soort slang kunnen denken van zo'n 16 cm lengte. En.....dat lijkt ook in zekere zin de bedoeling, waardoor andere vogels en dieren afgeschrikt worden. In 1968 kreeg ik de eerste Draaihalz

pas te zien in een park rond een oude buitenplaats in Oldebroek. De vogel broedde daar in een houten nestkast op zo'n vijf meter boven de grond. Het was voor mij een sensatie. Later heb ik ze zelfs wel in de hand gehad en dan was het een heel timide vogel, al bleef de kop vaak wel draaien en 't strekken van de hals gebeurde ook. Een vreemdsoortige ervaring van erg dichtbij!

Voorkomen

Aan het begin van de vorige eeuw was het een vogel, die behoorlijk talrijk was. Broedde veel op de Veluwe in de daar aanwezig bossen, maar ook wel in onze zuidelijke provincies. Bossen die in de tijd aanmerkelijk minder "beboomd" waren dan nu.

Volgens gegevens uit die tijd moet het een algemeen voorkomende vogel zijn geweest. De aantallen overtroffen toen de aantallen Grote Bonte Spechten en Boomklevers. Inmiddels is het echter zo'n zeldzame verschijning geworden, dat je hem nu slecht heel sporadisch aan treft. Draaihalzen hadden een onhebbelijke methode om de nesten van andere hollenbroeders te verstoren. Het gevolg was dat er zelfs onder vogelbeschermers niet alleen de gedachte leefde om zijn nesten te verstoren, maar

dat ook zelfs wel deden. Ingrepen in landschap en milieu zorgden er evenwel voor dat de vogel nu tot de zeldzaamheden behoort en deze vogel al geruime tijd op de Rode Lijst staat van vogels die met uitsterven bedreigd wordt.

Wil je Draaihalzen zien, dan dien je pas naar ze uit te kijken in de tijd dat ook de Koekoek verschijnt.

De winter brengt deze vogel door in Centraal Afrika en arriveert hier vrijwel gelijktijdig met de Koekoek. Inmiddels zijn de loofbomen dan al in blad en is het moeilijker om hem te signaleren. Verder zorgt de boomschorskleurige tekening op rug vleugels en flanken ervoor dat hij heel weinig opvalt. Deze vogel behoort tot de familie van de Spechten.

Ze hebben net als de spechten een behoorlijke lange, kleverige tong, zonder haakjes of tandjes. En dat kleverige tongetje heeft hij goed nodig om bij zijn -laat ik maar zeggen hoofdvoedsel- te komen: mieren en de eieren van mieren. De lengte van de tong is hierbij erg belangrijk om behoorlijk ver in zo'n mierenest te kunnen doordringen. Een spechtachtige vogel die in zijn eetgedrag veel overeenkomsten vertoont

De

osel

met die vogels, maar echter in tegenstelling met die spechten wel gewoon op een tak kan zitten. Iets wat je een specht nooit ziet doen. Zie je hem zo zitten, dan zou je heel voorzichtig kunnen denken te doen te hebben met een aparte soort zanglijster. Een Draaihal zal je dus ook op de grond aan kunnen treffen bij zijn jacht op mieren. Wordt het seizoen regenachtig dan zal een mierenburcht ertoe overgaan om de mierenburcht dieper in het nest te brengen. Ook het aantal mieren onderweg is dan ook aanmerkelijk minder. Op dat moment schakelt de Draaihal over op het eten van kever- tjes, spinnen, vlinders en bladluizen.

Broedtijd

De draaihal is een holenbroeder die er niet voor terugdeinst om een reeds in het bezit van een andere holenbroeder zijnde nestholte over te nemen, waarbij eieren en eventueel jongen zonder pardon verwijderd worden.

In die tijd kun je de baltsroep regelmatig goed te horen krijgen. Een roep die heel wat keren herhaald wordt en zeer doordringend gebracht wordt door man en vrouw. Het lijkt wel iets op het hoge kji-kji geluid van een Torenvalk.

Heeft een paartje na lang zoeken uiteindelijk de keuze voor hun nestholte bepaald, dan begint het leggen van de eieren, want aan de stoffering van het nest laten ze zich niets gelegen liggen. Het wonderlijke is dat uit vele waarnemingen gebleken is dat een vrouwtje van de Draaihal kans ziet meerdere eieren per dag te produceren.

Zijn de jongen er, dan zou je denken, dat de kale harde nestbodem niet erg bevorderlijk is voor buik en poten van de jongen, maar het blijkt dat ze vrij dikke eeltknobbels aan hun poten hebben zitten, die hen voor beschadigingen vrijwaren.

Er is nog iets opmerkelijks te melden. In een bijzonder koud broedseizoen zouden deze jongen in zo'n kale ruimte het extra koud hebben. Om zich daar tegen te wapenen kruipen ze heel dicht tegen elkaar, waarbij de buiken elkaar raken. De koppen worden met de snauvels tegen elkaar gedrukt en zo ontstaat een puntig hoopje jonge vogels, die de warmte als het ware binnen hun lichaamsstulpje houden

Voeding

Je hebt mensen, die graag onderzoek doen naar de eetgewoontes van vogels.

Hieruit kwam naar voren dat jonge Draaihalzen dagelijks heel wat mierenpoppen nodig hebben om spoedig te kunnen groeien en groot te worden. Dat de ouders behoorlijk poot en vleugel aan moeten spelen blijkt uit de berekende aantallen die per dag(!) nodig zijn. Uiteraard afhankelijk van de grootte van de aantallen nestjongen: zo'n 8 tot 12.000. !

Een mierenhoop en graag meerdere in de buurt van het nest lijken daarbij noodzaak. Zijn deze aantallen niet te verkrijgen, dan zul je ook geen Draaihalzen aantreffen.

De roefbouw die er gepleegd is (en in sommige landen nog steeds plaats vindt) op mierennesten en de eieren ervan voor visvoer en voor opfok van gekweekte vogels, heeft zeer zeker meegeholpen aan het verdwijnen van veel Draaihalzen als broedvogel. Niet alleen in ons land maar ook in de ons omringende landen zijn de aantallen enorm teruggelopen. In de trektijd kun je ze evenwel ook aantreffen op plekken waar je ze niet zou verwachten in stadstuinen zelfs!

De legselgrootte is zes tot tien eieren. De broedduur 11-12 dagen en de jongen vliegen na drie weken uit. De draaihal heeft een onhebbelijke gewoonte in een vrij grote straal rond het eigen nest, andere nesten van vogels te verstoren en de jongen van allerlei soorten uit het nest te gooien.

Vandaar dat ze minder geliefd zijn. Maar ook de jacht op deze vogels en het ongebreidelde gebruik van insectenbestrijdingsmiddelen net na de tweede Wereldoorlog heeft meegewerkt aan het verdwijnen van deze bijzonder vogel. Willen we graag de draaihal weer terug dan zullen we aandacht dienen te besteden aan open bospercelen met allerlei loofbomen, maar ook de mieren en hun nesten te beschermen.

Mieren gedijen het best in een beetje open zandig terrein met veel variatie in gewas en bij voorkeur ook behoorlijk wat heide in de buurt. Het zijn deze gebieden die de draaihal zo nodig heeft

en die in de laatste decennia vaak juist verdwenen zijn.

Aristoteles

Tot slot wil ik u niet het verhaal van Aristoteles niet onthouden over deze vogel. In de Oudheid ging er ook wel eens een geliefde van door en nu had deze vogel de naam of beter gezegd de faam, dat hij geliefden weer bij elkaar kon brengen. Men beschikte in die tijd over een soort toverwiel. Dit wiel werd met behulp van een touw als met een jojo aan het draaien gebracht. De draaihal werd op zo'n wiel gebonden en al draaiend in de lucht gebracht. Of de geliefden waarom het ging, weer bij elkaar kwamen.....blijft de vraag. Het wordt er niet bij verteld.

De vreemde bewegingen met kop en hals en het sissend geluid en de bewegende tong zullen er vermoedelijk ook wel debet aan geweest zijn dat dit het griezelige lot van menige draaihal in die tijd is geweest, wanneer er weer een geliefde vandoor was gegaan en de voorkeur aan een ander gaf!.

Het Latijnse achtervoegsel in de naam: Torquilla betekent draaistertje.

Hopelijk zal het draaistertje in de toekomst die ruimte krijgen in ons land, waardoor de aantallen kunnen toenemen en wij kunnen genieten van de wonderlijke gedragingen van dit "slangachtige" vogeltje, dat hier vroeger erg talrijk was, maar nu nog sporadisch gezien wordt. Maar....gelet op de aantal ..... Zij zijn er nog steeds ...

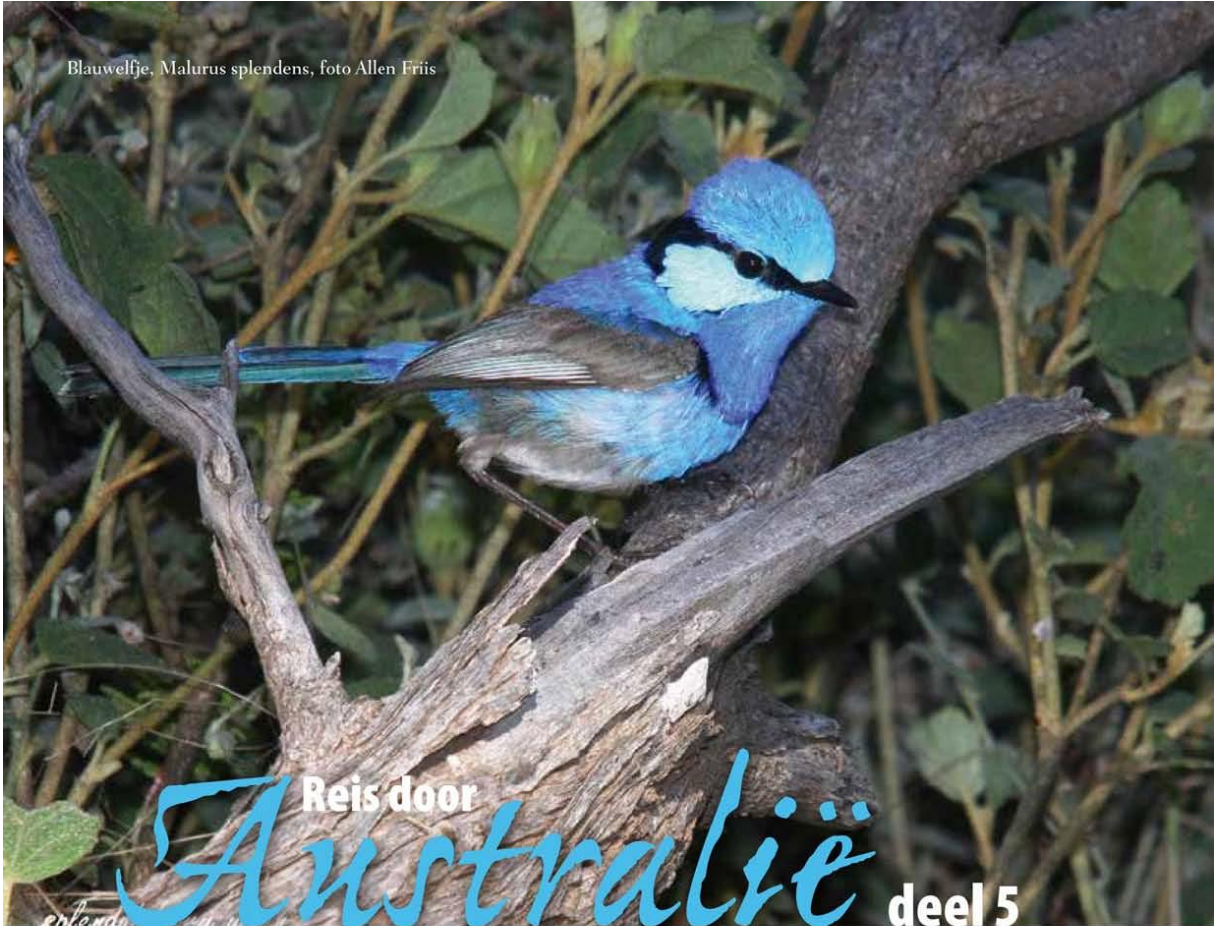
En ..je kunt ze nog steeds te zien krijgen na wat degelijk speurwerk. De toename van de aantallen is zelfs mogelijk. Zo is het aantal nachtegalen de laatste jaren aanmerkelijk toegenomen door de juiste beplanting en onderbegroeiing van bomen te stimuleren. Bij de Draaihal draait het voornamelijk om zijn voedsel...mieren en nog eens mieren en hun hopen. Al kost het wel zoekwerk.

Mieren zouden je er bij kunnen helpen....door op de aanwezigheid van veel mieren te letten. <

sel

De

Blauwelfje, *Malurus splendens*, foto Allen Friis

Reis door Australië deel 5

We verlaten Bourke, maar blijven langs de Darling river rijden, richting het zuidwesten. Achter ons stijgen stofwolken op tussen de schrale begroeiing. In Louth aangekomen, rijden we naar de camping Rose Isle. Een schapenboerderij tevens camping die door Samanta gerund wordt.

Tekst en foto's: JAN CHRIS VAN DAM

Wij zijn de enige toeristen en zoeken een plek uit onder een boom aan het water. Ook hier is de Darling river ver buiten haar oevers getreden. Het bankje waar je kunt rusten van een wandeling staat in het water. Dit is dé plek om de drone uit te proberen. Arlo test hem uit eerst boven de camping en dan gaat hij over de rivier. Hij neemt een risico boven het water; wanneer hij de beelden op zijn telefoon ziet laat hij de drone stroomafwaarts terug komen naar het vasteland. Hij vergist zich in de bomen die her en der staan. De drone zeilt met een knal langs de bomen omlaag en stort

aan de oever met een doffe klap neer. Ik een nat pak en de drone redt het net. Vliëgend met een drone filmen is anders dan met een camera in de hand vogels filmen.

Vogels kijken

De schapen lopen 70 kilometer verderop. Dichtbij huis scharrelen een aantal fokrammen. Samanta bereid een compleet diner voor ons dat ze met quad brengt. In alle vroegte loop ik bepakt met camera's naar de nog steeds kolkende rivier. Vermakelijk zoals de beweeglijke zwarte Waaierstaart vogels onder de bomen zaden zoeken. Driftig

Route

zwaaien ze met hun zwarte staart. In de boom aan de waterkant zitten enkele Barnardparkieten, ze zijn zwaar in de rui. Wat verderop Roodvleugels. Luidruchtig vliegt er een groepje Valkparkieten langs. Vervolgens loop ik richting de camping. Samanta ziet

De

osel

Roodvleugel pop

Blauwelfje

Buiten de oever getreden

mij, ze wijst in verschillende richtingen naar vogels. Fascinerend zijn de kleine Elfenvogeltjes. De mannetjes zijn blauw van kleur, de popjes hebben een bruine kleur. Kenmerkend voor beide seksen is de lange rechtopstaande staart. In de bomen doen vogels zich tegoed aan de rode moerbeibessen. In de struiken houden een achttal Roodvleugels zich op, om de takken vakkundig van hun vruchtjes te doen. Wat lager in de struiken beweegt een vogel zich kras over de takjes om in een snelle vlucht te verdwijnen. Er vliegt nog een groep Valkparkieten over. Even is er luchtalarm, er vliegen wat Roodvleugels weg en daar voor in de plaats een groepje Barnardparkieten. Hoog in de lucht cirkelen enkele vrouwen. Na drie uur zwerven heb ik genoeg gezien. Arlo heeft zijn drone inmiddels gestart en maakt opnamen van de kleurrijke omgeving met als middelpunt de schapenfarm. Op de camping is lichte consternatie ontstaan omdat er een, ongevaarlijke, spin in het toilet aan het dak zit. We zetten de spullen weer in de auto en vertrekken met mooie herinneringen aan deze camping.

Louth

We rijden over de dirt road richting het centrum van Louth. Regelmatig stoppen we om een vogel of dier te filmen. Tussen weg en rivier vult de outback zich helemaal op met rivierwater. Als we verder rijden steekt alleen de weg nog boven het water uit. In de verte komt over het stoffige pad een auto aan. De bestuurster stopt en ze vertelt dat er een kudde koeien onderweg is en vraagt of wij de auto aan de kant willen zetten, zodat ze kunnen passeren. Ze vertrekt, wij blijven achter met de camera in de aanslag. Kort erna stopt een man op een off road motor en vertelt dat ze al eerder land hebben gevonden voor de kudde. Na een praatje rijden we verder. We filmen kleine groepjes zwarte zwanen en pelikanen. We komen in Louth aan, een gehucht

met ongeveer 100 inwoners. Een keer in het jaar worden hier paardenrennen georganiseerd. Dan bivakkeren hier een 5000 mensen, onvoorstelbaar! Vervolgens rijden we de dirt road weer op. We stoppen voor emoes met jongen, een nieuwsgierige kangoeroe met jong, verwilderde geiten en hier en daar wat koeien. Boven ons zoeken rond cirkelende roofvogels naar prooi. Als we de camping in Tilpa zowat bereikt hebben stuiten we op een grote uitloper van de rivier. Een bootje ligt aan de kant en over het water zien we de accommodatie staan. We kunnen niet naar de overkant, het water stroomt te snel. Er volgt beraad en we rijden terug naar het centrum. Daar staan een paar huizen, postkantoor annex bank en aan de overkant is een hotel/café. We drinken wat en krijgen te horen dat de Darling River Run naar Wilcannia is afgesloten vanwege het hoge water. Als we de weg willen vervolgen is dat op eigen risico. Beschadigingen die we aan de weg veroorzaken zijn voor eigen rekening. We kiezen eieren voor ons geld. We moeten 200 kilometers omrijden om de camping in Wilcannia te bereiken. We rijden over rode zandvlaktes waarin uitgespoelde zandkanalen liggen die bijna alweer opgedroogd zijn. Bij de laatste plasjes drinken emoes met hun jongen. Vochtige plekken trekken vlinders aan die het rode zand met de gele vleugeltjes kleurrijker maakt. De outback staat na de watervloed volledig in gele en witte bloementooi. We zien kleine vogeltjes op en rond de lage struiken, zo spot ik warempel ook nog zebra's.

Eindelijk op de camping

Om 19.00 uur, na sluitingstijd, rijden we de camping op in Wilcannia. Deze camping ligt aan een van de uitlopers van de Darling river. Mirjam gaat zich aanmelden op de afgesproken plek. Arlo heeft de hele dag gereden, proficiat, een hele prestatie. We kunnen nog van de zonsondergang, de woeste omgeving en rivier genieten. Ik zie een groep

Camping

Onderweg

Aalscholvers van zo'n 25 stuks met elkaar door het water jagen achter een school vissen aan. Regelmatig patrouilleert de politie, voor onze veiligheid, en de politieagenten geven hun ogen goed de kost. We zullen zeker veilig slapen. Midden in de nacht worden we gewekt door een storm-aanrollende-wind, deze stormrollen volgen elkaar op, alles ramelt en klappert. Snel worden er nog wat extra stormlijnen aangebracht. Stoelen en tafel rollen heen en weer, alles klappert en wappert. We trekken onze kleren aan en doen de passen om de taille. Worden we uit de tent gezeild, dan weten ze wie we zijn. Zowel de tentbuizen als wij glijden van links naar rechts, voor naar achter. Gelukkig blijft het dak erop zitten. Wanneer het wat lichter wordt stilt de storm en begint een vogel zijn ochtendriedel; wij verstaan deze riedel als "stormde hard hé"

Wanneer we uit de slaapzak kruijen, constateren we dat de tent scheef op het autodak staat. Na het ontbijt wordt de boel in de auto gezet. De tentbuizen rechtgetrokken en opgevouwen en rijden vervolgens richting de stad om de dieseltank te vullen en boodschappen in te slaan. Met stormachtige herinneringen rijden we naar White Cliffs. <

Mannetje

Kopstudie mannetje

Redcapped

Tekst: H.W.J. VAN DER LINDEN, foto's HENK BRANJE

Genus *PURPUREICEPHALUS*

Bonaparte, 1854

ROODKAPPARKIETEN

Purpureicephalus spurius (Kuhl, 1820)

Roodkapparkiet

Ook: Red-capped parkiet

Herkomt: Zuidwest-Australië, ten zuiden van de rivier Moore nabij Perth.

Soortbeschrijving

Formaat: 37 cm.

Man: de karmozijnrode kap, waaraan deze vogel zijn naam dankt, beslaat de gehele schedel en reikt tot juist onder de ogen en de teugels. De wangvleken, die vrijwel de gehele kopzijden beslaan, lopen vanaf de inzet van de ondersnavel onderlangs de ogen tot bijna aan de nek en zijn evenals de stuit en de bovenstaartdekveren geelgroen; mantel, rug en vleugeldek glanzend

diepgroen, de handpennen hebben een blauwe buitenvlag. Borst, buik en het bovenste gedeelte van de flanken zijn mauvekleurig met violette gloed; het onderste gedeelte van de flanken, dijen, anaalstreek en de onderstaartdekveren is rood met hier en daar wat groene tekening. Bovenzijde middelste grote staartveren diepgroen naar de uiteinden toe overgaand in blauwgroen; secundaire staartveren bleekblauw met witte omzoming. Oogiris donkerbruin. De snavel is grijsachtig; kenmerkend voor de soort is de lange bovensnavel. Poten bruinachtig; nagels donkergrijs.

Pop: is doorgaans wat valer gekleurd. Vaak toont ze aan de flanken meer groen en ook aan de onderstaartdekveren. Overigens bestaat er erg veel kleurverschil tussen volwassen poppen. Sommige poppen zijn bijna even briljant

van kleur als de mannen en bezitten een nagenoeg gelijke kapkleur, andere zijn beduidend matter van kleur en hebben een nagenoeg groen schedeldek. Een en ander maakt het samenstellen van een paar er niet gemakkelijker op. De kop van de pop is meestal iets kleiner en ronder van vorm, terwijl die van de man van opzij gezien wat langer is; bovendien heeft de man veelal een forsere snavel. Een andere aanwijzing vormt de bekende witte vleugelstreep aan de onderzijde van de vleugels. Wanneer een volwassen roodkap de vleugelstreep bezit is het tien tegen één een pop, anderszins is het niet bij voorbaat een man wanneer de vleugelstreep ontbreekt.

Algemene info

De roodkapparkiet komt men niet zo

De

ssel

vaak bij de doorsnee parkietenliefhebber tegen, maar in grotere parkietencollecties is hij vrijwel altijd vertegenwoordigd. Mogelijk is zijn schuwheid de reden dat liefhebbers met een beperkte ruimte besluiten de roodkapparkiet niet in de collectie op te nemen. Een vogel voor de meer ervaren parkietenliefhebber.

Wet budep

Behoort tot de kwetsbare soorten; valt onder artikel 3a Wet budep/Lijst II, echter geen administratieplicht.

Gedrag

Sterke vogel, volkomen winterhard; schuwer van aard dan de meeste Australische parkieten en dat blijven ze ook; behoorlijk knaaglustig, de een wat meer dan de ander, maar er zijn er bij die een keper van 4 x 6 cm in één dag gemakkelijk doormidden knagen, niet zelden wordt ook het gaas 'onderhanden' genomen. Onverdraagzaam tegenover andere vogels. Goede broeders, maar vragen wel om rust; in de broedtijd gevoelig voor storingen. Baden graag en uitgebreid. Scharrelen veel rond op de grond. Niet bijzonder luidruchtig, laten gewoonlijk alleen 's morgens en 's avonds hun stemgeluid horen, maar bij gevaar beginnen ze luid te krijsen.

Huisvesting en verzorging

Ongeschikt voor verblijf in kooi. De beste huisvesting is paarsgewijs in een rustig gelegen van metaal en zwaar gaas (bijv. nerzengaas) geconstrueerde buitenvolière; minimale volièregrootte (lxbxh) 5 x 1 x 2 m met een aansluitende wind- en regenvrije overkapping met een bodemoppervlakte van ca. 1 m², waaronder in de broedperiode de nestkast wordt opgehangen. Regelmatig verse takken van berk, knotwilg of (onbespoten) fruitbomen geven om hun knaaglust te bevredigen; ook halfvergaan hout komt voor dit doel in aanmerking. Dagelijks vers badwater verstrekken. Regelmatig op wormen controleren en zonodig wormkuur geven.

Voeding

Als basisvoer kan men een zaadmengsel geven van de volgende samenstelling: 48% La Plata millet; 6% rode millet; 6% witzaad; 8% boekweit; 4% negerzaad; 4% hennep; 4% paddi (ongepelde rijst); 4% gepelde haver; 6% tarwe; 2% lijnzaad; 8% zonnebloempitten. Verder eivoer (gerantsoeneerd), allerhande

Pop

groenvoer, vooral wortel en appel, ook rozenbottels en lijsterbessen alsmede onkruiden zoals herderstasje en muur. Af en toe enkele pas vervelde meelwormen of buffalowormen aanbieden. Dagelijks vers drinkwater, maagkiezel en grit.

In de broed- en ruitijd worden dezelfde zaden aangeboden maar zijn de percentages als volgt: 30% La Plata millet, 4% rode millet; 12% witzaad; 6% boekweit; 8% negerzaad; 4% hennep; 4% paddi; 8% gepelde haver; 6% tarwe; 2% lijnzaad; 16% zonnebloempitten. Dagelijks ongelimiteerd eivoer geven, d.w.z. zoveel de vogels op willen nemen. Eivoer eventueel rul maken met gekiemd zaad of geraspte wortel. Als er jongen zijn dagelijks enkele pas vervelde meelwormen of buffalowormen verstrekken.

Fok

Lukt regelmatig en is niet bijzonder moeilijk. Voor de fok moeten de vogels ongeveer 2 jaar oud zijn. Om te komen tot een harmonieerend paar kan men het beste jonge onverwante vogels bij elkaar plaatsen en aan elkaar laten wennen. Wanneer men fokvogels inzet die vreemd zijn voor elkaar dan steeds de man bij de pop zetten, nooit omgekeerd. Roodkapparkieten hebben een voorkeur voor een natuurbroedstam, maar accepteren desnoods ook een zelfgemaakte nestkast. Het broedblok moet minstens

70 cm hoog zijn, maar liever nog wat dieper; binnenwerkse diameter 20 - 25 cm, doorsnede invlieggat 7,5 cm. Een eventuele nestkast moet van dik hardhout vervaardigd worden, afmetingen: 70 tot 100 cm hoog, bodemoppervlakte ca. 25 x 25 cm; invlieggat 7,5 cm. Op de bodem vermolmd hout of vurenkrullen of een mengsel van beide aanbrenge. De nestkast in de overkapte schuilruimte schuin ophangen en liefst zodanig dat men er van buitenaf bij kan; inspectieluikje aanbrenge.

Het broedseizoen begint meestal eind april begin mei. De eieren worden gewoonlijk om de andere dag gelegd, 4 tot 6 stuks, soms 7. De pop broedt alleen; broedduur 22 dagen.

Als de jongen uitkomen worden ze de eerste dagen alleen door de pop gevoerd, die op haar beurt door de man gevoerd wordt. Na een tijdje helpt de man ook de jongen voeren. Na 9 à 10 dagen de jongen ringen met een 6 mm ring. Nestcontrole dient met de nodige omzichtigheid te gebeuren, bijvoorbeeld op een moment dat de pop spontaan het nest verlaten heeft. De jongen vliegen na ongeveer 35 dagen uit, maar worden nog lang door de ouders bijgevoerd; de sociale binding tussen ouders en jongen is groot en ze kunnen nog 6 tot 8 weken na het uitvliegen bij de oudervogels blijven. Als regel blijft het bij één broedsel per seizoen. <

Mooi hè!?

Na jaren van afwezigheid is ie er weer; het Bewijs van Lidmaatschap. Vroeger werd dit naar de afdelingssecretaris gestuurd die vervolgens maar moest zien hoe het bij de leden kwam. Nu is het, stiekem afgekeken van de Belgen, netje bijgevoegd bij Onze Vogels. Jaren geleden konden we in Joure bij de plaatselijke voerleverancier korting krijgen op vertoon van het pasje en dat zal ook vast in de toekomst weer een gewaardeerde toepassing zijn. Maar er zijn meer mogelijkheden.

In Duitsland kent men al geruime tijd een pasje waarmee je kunt aantonen een ervaren vogelhouder te zijn. Wellicht dat de NBvV deze richting ook kiest. Op het pasje zou je bijvoorbeeld aan kunnen vinken lid van een speciaalclub te zijn, waarmee je een specialiteit kunt aantonen. Ook zou je, indien van toepassing, bekleder van een bestuursfunctie toe kunnen voegen. Allemaal mogelijkheden waar we in de toekomst nog besluiten over gaan nemen.

Wanneer we hiertoe besluiten zou ik persoonlijk graag ruimte op het pasje willen reserveren voor de Surveillant. Momenteel worden rondom in het land bijeenkomsten georganiseerd waar de eerste lichte Surveillanten opgeleid worden. Mooi op tijd voor het tentoonstellingsseizoen is de NBvV daarmee

ongeveer 250 functionarissen rijker. Een functionaris die tijdens tentoonstellingen en vogelbeurzen de afdeling en het district kan adviseren op gebied van onder andere dierenwelzijn.

De NBvV, dat zijn we samen.....en samen willen we het goed doen. Zo ook de Mondial. De voorbereidingen gaan gestaag door en veel leden melden zich al spontaan aan om te komen helpen. De typen werkzaamheden zou je in drie fases kunnen plaatsen: de opbouw, de showdagen en het opruimen. In elke fase zijn er veel handen nodig in heel veel verschillende functies. Te beginnen met stellingen plaatsen, kooien vouwen, vogels plaatsen, voordragen, vogelverzorging, beveiliging, enzovoort. En dat zou, bedenk ik me zo, dan ook een eervol vinkje op het lidmaatschapskaartje kunnen opleveren: Medewerker Mondial. Jammer genoeg zal dat niet meer lukken, dat hadden we dan simpelweg eerder moeten bedenken, maar wie weet wat we de komende jaren nog allemaal voor toepassingen kunnen bedenken.

Eerst maar eens kijken of het "vogelbedrijfsleven" toepassing voor ons pasje weet te bedenken. Uiteindelijk zijn we toch "Hollanders" die pas iets omarmen wanneer er een financieel voordeeltje aan vast zit.

Klaas Snijder
bondsvoorzitter

ADVERTENTIES

"Slimme vogels komen naar BirdShop Eindhoven"

1000m² winkel met alles op het gebied van vogels:

- Specialist in Italiaanse draadkooien
- Vogel in- en verkoop
- Vakmanschap en "MAATWERK" in volièrebouw!
- Een greep uit ons assortiment;
  - KOOIEN • VOLIÈRES • VOLIÈRE-ONDERDELEN • VOGELVOEDERS • VITAMINES
  - BODEMBEDEKKING • KWEEKARTIKELLEN • DRINKFLESJES • SUPPLEMENTEN
  - KLEURSTOFFEN • ONDERHOUD • VOERBAKJES • PAPEGAAIEN • KIPPEN • ETC.

Ook alles voor: • HONDEN • KATTEN • KNAAGDIEREN • VISSEN • DUIVEN

Of bezoek onze webshop www.birdshopeindhoven.nl

Onze winkel:
Hastelweg 79A | 5616 HK Eindhoven | T. 06 - 54 66 1480
www.birdshopeindhoven.nl | info@birdshopeindhoven.nl

Onze openingstijden:
Maandag t/m vrijdag 13:00 t/m 20:00 | Zaterdag 09:00 t/m 17:00
Zondag 10:00 t/m 12:00

Onmisbaar in uw volière

Weerstation

Met o.a. de functies: klok, datum, dagaanduiding, thermometer en hygrometer. Inclusief 2 AAA batterijen.

12,50

(excl. verzendkosten)

Bestel nu via
shop.nbv.nl

Standaard en kleur
grasparkiet

Kleurgras parkieten deel 3

Nog niet zo lang geleden werden er uitsluitend standaardgrasparkieten gevraagd op onze shows. Tegenwoordig kunnen we steeds vaker de kleine kleurgrasparkieten bewonderen.

Tekst en foto's: PIET ONDERDELINDEN.

In het verleden werd elke grasparkiet beoordeeld aan de hand van de standaard met als gevolg dat vogels die niet de lange bevedering en de gewenste kopvorm hadden, bij lange na niet voldeden aan de standaard en laag bewaardeerd werden, soms van 78 tot 82 punten. Vaak werden die kleinere vogels betiteld als winkelparkietjes. Het waren wel vaak vogels van beginnende liefhebbers of jeugdleden, die natuurlijk bijzonder teurgesteld waren over de waardering voor hun vogels.

In 2007 werd toegestaan de kleine grasparkiet in een aparte hoofdgroep te vragen als tentoonstellingsvogel op alle shows behalve de districten en de bondsshow. Dit besluit had tot gevolg dat er steeds meer van deze vogels werden ingezonden: een succes. Sinds 2010 zijn de kleurgrasparkieten, zoals ze sinds die tijd genoemd werden, op alle shows gevraagd. In 2007 is de eerste beschrijving van de kleurgrasparkiet opgesteld: voor meer info zie de standaard grasparkieten. Het inschrijven onder de juiste kleurslagnaam was in het begin voor de inzenders vaak lastig en werd er van alles door mekaar gefokt. Je ziet nu dat zich een groot aantal liefhebbers toelegt op de kweek

van deze vogels en met succes. De aantallen groeien, het aantal getoonde kleurslagen is erg groot en de kwaliteit is enorm gestegen. Vaak is het aantal kleurgrasparkieten op een show groter dan het aantal standaard grasparkieten.

In 2017 is een nieuwe kleurgrasparkieten standaard uitgebracht. In deze standaard wordt gebruik gemaakt van de internationale uniforme namen die ook bij andere soorten kromsnavelen worden gebruikt. Voor een deel van de mutaties waren die namen al in gebruik maar nu is dit voor alle mutaties ingevoerd. Om de gewinning gemakkelijker te maken zijn de oude namen nog in de standaard vermeld. Enkele voorbeelden:

- lichtgroen wordt groen, donkergroen wordt Dgroen (D is van Dark), olijfgroen wordt DDgroen (DoubleDarK).
- Australisch geelmasker wordt aqua, Geelmasker type 2 wordt turquoise en Geelmasker type 1 wordt geelmasker.
- Texas clearbody wordt pallid, lutino/albino wordt ino groen/ino blauw
- Lacewing wordt cinnamon-ino, overgoten wordt dilute
- Geelvleugel /witvleugel wordt blankvleugel groen en blauw

Qua mutatiemogelijkheden is er geen verschil tussen de standaard grasparkiet en de kleurgrasparkiet. Het grootste verschil zit in de fysieke eigenschappen. De kleurgrasparkiet heeft een lengte van 18 tot 20 cm, gemeten van de kruin tot de punt van de staart en dat is beduidend minder dan de standaardgrasparkiet (21,6 cm). Andere aandachtspunten uit de standaard: de kleurgrasparkiet dient een sierlijke gestalte te hebben; de ruglijn is nagenoeg recht met een lichte inval ter hoogte van de nek. De kop is enigszins spits en dient smal en wat rond te zijn, zonder enige voorhoofdswelving. De houding die de vogel aanneemt is fier en in een hoek van 30 graden te zijn. Een goede conditie is een eerste vereiste. De kleurgrasparkiet mag dus duidelijk niet een te kleine standaardgrasparkiet zijn. Te lange bevedering, te veel stippen in het masker, te brede kop etc zullen bestraft worden. Ik verwijs u verder graag naar de standaard die is te downloaden van de site van de NBvV. De keuring geschiedt op het gele keurbriefje dat ook gebruikt wordt voor grote parkieten.

De getoonde vogels geven zeker geen compleet overzicht maar wel een indicatie van de mogelijkheden. Evenmin is dit artikel bedoeld als promotie om zoveel mogelijk mutaties in één vogel te kweken. De oorspronkelijke wilde grasparkiet is zeer zeker de moeite waard om te behouden, althans te proberen die wildvorm weer zo dicht mogelijk te benaderen.

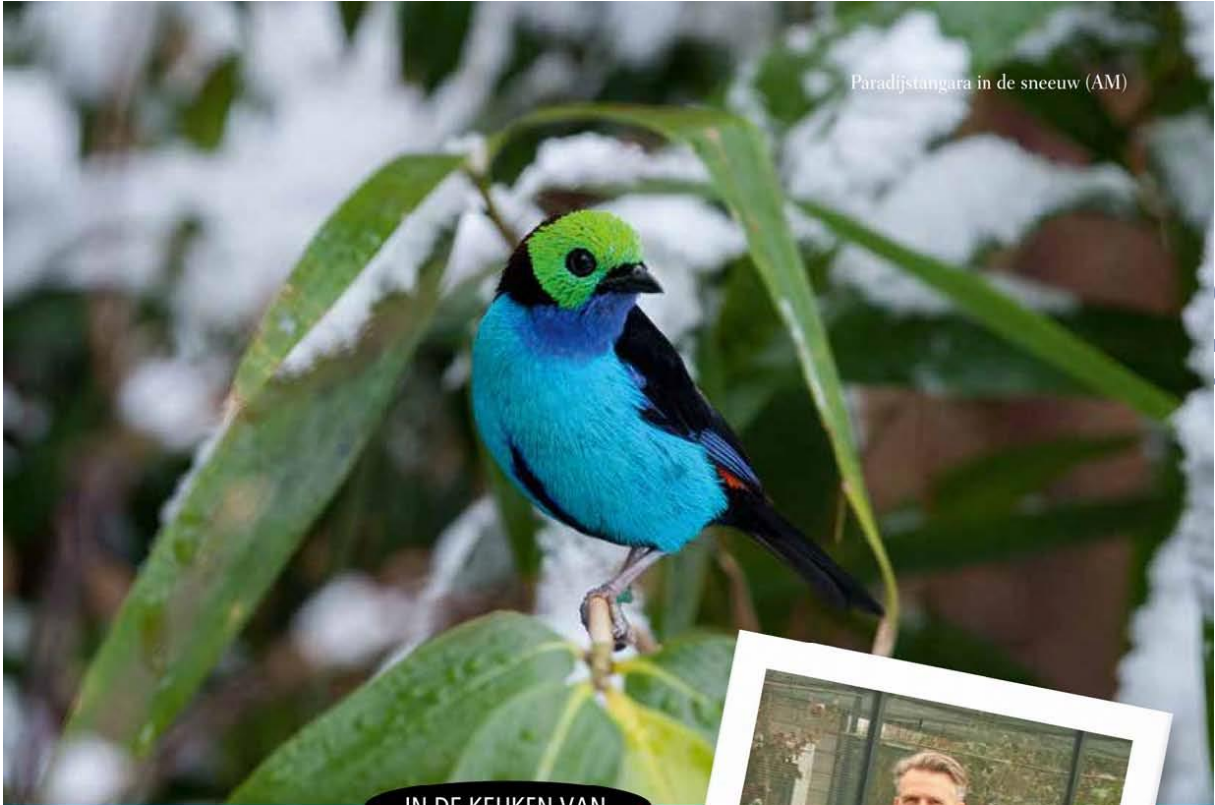
De

osel

Paradijtangara in de sneeuw (AM)

IN DE KEUKEN VAN

Alex Mulder

Een prachtige collectie tropische vogels van de categorie 'moeilijk te kweken': kleurvinken en tangara's. Op bezoek bij liefhebber **Alex Mulder**

Tekst: H.BRANJE, foto's: ALEX MULDER (AM) EN HENK BRANJE (HB)

Lazulivink, mannetje (AM)

Het begin

Zoals zoveel liefhebbers is Alex als jongetje van tien jaar begonnen met vogeltjes: zebrevinken. Tot z'n veertiende hield hij met name zebrevinken, kleine tropen en kanaries. Daarna begon de pubertijd, de studie en de meisjes en vergden allerlei andere zaken de interesse en energie van de jonge liefhebber. Zo'n vijftien jaar later, Alex was inmiddels getrouwd en woonde 'op z'n eigen' begon het weer te kriebelen. Ook toen werd weer met zebrevinken begonnen en wat later ook Gouldamadines. Na 'n paar jaar kreeg Alex meer interesse in wat moeilijker te houden soorten tropische vogels. In de eerste plaats vanwege de uitdaging om te proberen met dergelijke vogels jongen op stok te krijgen en in de tweede plaats omdat hij geen zin had om elk jaar te moeten leren met vogels die iedereen al kweekte.

Er werd buiten een grote gezelschaps-volière gebouwd en in huis een paar kweekruimtes. Onder andere werden toen honingzuigers en tangara's gehouden. Die kweek viel in het begin natuurlijk niet mee en ook werd er zeker leergeld betaald. Maar de volhouder wint en het ging steeds beter met het goed in conditie houden van de vogels én met de kweek er van.

Alex doet niet aan tentoonstellingen maar heeft wel z'n eigen maatjes waar hij veel contact mee heeft. Zo heeft een groep vogelvrienden een eigen 'speciaalclubje' opgericht in Appelscha waar men maandelijks contactavonden heeft om met name ervaringen uit te wisselen over hun liefhebberij.

Vandaag de dag

Alex heeft een ruime buitenvolière van negen bij zes meter. Die is opgedeeld in vijf aparte volières, elk voorzien van een geïsoleerd aangrenzend nachthok. In huis heeft hij een aparte vogelkamer. In deze ruimte bevinden zich 3 vluchten van 4 meter en 3 van 3 meter lang. De vluchten kunnen eenvoudig opgedeeld worden tot minimaal 1m lang, 60cm hoog en 60 cm diep. Het opdelen, scheiden zonder stress van man en pop is met name handig tijdens de kweek. De vogels worden er bij kamertemperatuur gehuisvest. Momenteel kweekt Alex binnen met paradijs- en blauwkaptangara's, blauwkruijn organisten en Braziliaanse bisschoppen. In april worden broedrijpe vogels uit de buitenvolière gehaald zoals Mexicaanse nonpareils, indigo-, lazuli- en regenboogvinken en omgeruild met de vogels die in de winter binnen hebben gekweekt. Vogels zoals rozenborst kernbijters en rode tangara's blijven het hele jaar buiten.

Voorwaarden voor succesvolle kweek

Uiteraard moeten vogels in topconditie zijn anders wordt het een moeizaam proces. Die topconditie krijgen ze met name in de buitenvolières. En als je het goed voor elkaar hebt dan kun je nagenoeg elke vogel het hele jaar buiten houden, dus ook tangara's. Een voorwaarde hiervoor is dat ze ruim de tijd gehad hebben om te wennen aan de buitencondities, dus geen kwetsbare soorten na september meer in een buitenvolière plaatsen. Daarnaast moet het binnenvlucht verwarmd worden zodat

het in elk geval boven de 7 graden blijft. Als je dit doet, in combinatie met goede voeding dan blijven de vogels topfit. Zie foto van een paradijstangara in de sneeuw....!!

Voor de vogels die winters buiten worden gehouden begint de voorbereiding van het volgende broedseizoen al vóór de winter. Het is belangrijk dat de 'hormoonklokken' van man en pop gelijk lopen. Man en pop moeten in het najaar tegelijkertijd door de rui om beide in het voorjaar vruchtbaar te kunnen zijn.

Een goede huisvesting is heel belangrijk. De vogels moeten weinig last van storing ondervinden en zich in het verblijf op hun gemak voelen. Als kweker streeft Alex ernaar om zoveel mogelijk factoren te elimineren waardoor iets mis kan gaan:

- Zorg dat de voeding compleet is, dus dat het alle voedingsstoffen bevat die ze nodig hebben. Laat ze tijdig wennen aan eiwitrijkvoer zodat ze er aan gewend zijn wanneer de jongen komen.
- Wanneer er jongen zijn, dan controleert Alex bijna dagelijks of het goed met ze gaat. Zo niet, dan wordt er in gegrepen. Als ze bijvoorbeeld last hebben van diarree (zweetnesten, e-coli), dan krijgen ze antibiotica. Hou ook in de gaten hoe het mannetje zich gedraagt. Wanneer je twijfelt, zet de man dan apart, maar wel dusdanig dat hij kan blijven zien wat er gebeurt. De hormonen moeten in 'broedstand'

Roseborst kernbijter mannetje (HB)

Jonge regenboogvink (HB)

blijven en de pop kan in haar eentje wel de jongen groot brengen. Bij Braziliaanse bisschoppen bijvoorbeeld vliegen de jongen op een leeftijd van zo'n 9 dagen uit. De eerste week na het uitvliegen blijft de man gescheiden van de pop en de jongen, daarna kan hij er weer bij. Wanneer je de man dán (de jongen zijn inmiddels zo'n tweeënhalf week oud) weer bij de pop met jongen plaatst zal het mannetje zich normaliter voorbeeldig gedragen en gaan helpen met voeren! De pop begint een nieuw legsel en de man blijft de jongen mee helpen voeren. Enkele dagen voor de verwachte uitkomst van het volgende legsel worden man en jongen apart van het popje geplaatst.

- Moeilijker te kweken soorten als Chlorophonia's en tangara's kun je in de meeste gevallen beter helpen (bijvoeren) in de eerste dagen, weken. Dat is de kern van het succes!! Met name in de eerste week worden de jongen driemaal daags bijgevoerd. Alex gebruikt hiervoor Avis-Cebum; dit poeder wordt in water opgelost en met behulp van een kroppaal gevoerd; de eerste dagen als een dun soepje, na vijf dagen al een wat dikker soepje. Tangara's (en veel andere soorten) doen normaliter niet moeilijk wanneer je de jongen bijvoert. Dat bijvoeren is met name in de eerste levensweek cruciaal, maar wordt meestal zo'n 2-3 weken volgehouden worden. In de vrije natuur komen de kleinste jongen meestal vroegtijdig aan hun einde. In avicultuur is dat zeker niet nodig wanneer je tenminste een handje helpt. Dat 'helpen' compenseert eigenlijk een beetje wat het popje in avicultuur niet altijd aan voedingsstoffen kan vinden! In de natuur voert de pop de eerste dagen bijvoorbeeld met name kleine spinnetjes en vliegjes. Die zijn in avicultuur natuurlijk niet in die mate voorhanden.

Eivoer

Er wordt een eigen gemaakt eivoer gemaakt van couscous, ei en Aves Opfok. Dit eivoer wordt aangevuld met diepvries pinkies en diepvries buffalo's en daarbij levende meelwormen. De meelwormen zijn van te voren 'geconditioneerd' op F16 of Wisbroek pellets met wortel. Het mooie is dat de meelwormen met die producten ook kleur-

Vogelkamer (HB)

Indigovink (HB)

Regenboogvink, mannetje (AM)

Braziliaanse tangara, kweekoverzicht (AM)

stoffen opnemen zodat de vogels goed op kleur blijven. Vroeger heeft Alex ook geëxperimenteerd met rode kleurstoffen, maar wanneer je daar te veel van voert, worden de vogels te rood. Bijvoorbeeld Mexicaanse nonpareils waarbij de prachtig groene veervelden rood beginnen te worden. En dat is natuurlijk niet de bedoeling. De meelwormen worden nog voorzien van een laagje vitamine en mineralen poeder op het moment dat ze gevoerd worden aan de vogels.

Kleurvinken (passerina's)

'Kleurvinken, ze zijn er nog'. Niet in grote aantallen, maar tóch. Met name in België worden nog behoorlijk wat kleurvinken gehouden én gefokt. Qua verzorging zijn er zeker veel overeenkomsten met de putter alleen zijn de kleurvinken veel territorialer. Van de kleurvinken houdt Alex de bekende indigovink, de Mexicaanse nonpareil, de lazulivink en de regenboogvink. Moeilijke vogels? Dat valt wel mee. Je moet alleen zorgen dat je de vogels goed in conditie krijgt en houdt. Dat is de basis van een succesvolle kweek. De kleurvinken worden buiten het broedseizoen in ruime buitenvolières gehuisvest met een aangrenzend nachthok dat in de winter op een temperatuur van minimaal 7 graden Celsius gehouden wordt. De mannen van de verschillende soorten kunnen zonder probleem bij elkaar gehouden worden. Tenminste wanneer de poppen apart gehouden worden. De voeding bestaat uit een goede zadenmengeling, eivoer en daarbij buffalowormpjes

en meelwormen. Wanneer de mannen in april in broedconditie komen, onder invloed van buitentemperatuur en toename van lichturen, worden ze samen met de pop binnen in een ruime kweekvlucht gehuisvest. De ervaring is dat het broeden in een ruime kweekvlucht beter gaat dan wanneer ze in de buitenvolière kunnen broeden! Zo had Alex een koppel regenboogvinken dat in april in prima broedconditie was, maar het 'vertikte' om in de buitenvolière aan de slag te gaan met de kweek. In april/mei hadden ze nog steeds geen aanstalten gemaakt om te gaan broeden. En april/mei zijn dé maanden dat het moet gebeuren. Vervolgens werden de vogels binnen in een kweekvlucht van 200x60x60 cm geplaatst; binnen twee weken waren de vogels aan het broeden...

De kweekvlucht wordt voorzien van kunstgroen en de vogels 'kunnen aan de gang'. Dat gaat doorgaans prima. Maar, een goede conditie is een must. Je kunt kleurvinken buiten het kweekseizoen ook koppelgewijs huisvesten, maar dan moet je er geen andere passerina's bij houden omdat het mannetje daar anders op gaat jagen. Kleurvinken kunnen verschrikkelijk fel zijn! Plaats je twee mannen bij elkaar die in broedconditie zijn, dan is het meteen mis en zal één van de vogels het zal loedje leggen als je niet meteen ingrijpt. Zelfs wanneer ze in een grote en dicht begroeide volière geplaatst zouden worden! Houd daar absoluut rekening mee!

Kardinalen

Het houden, huisvesten en kweken van kardinalen is vergelijkbaar met dat van kleurvinken, maar is meestal wat eenvoudiger. Ook deze soorten blijven het hele jaar door gebruik maken van de buitenvolières. Bij rode kardinalen heeft Alex in het verleden allerlei soorten dierlijk voedsel tijdens de kweek uitgeprobeerd. Maar uiteindelijk doen de vogels het ook prima op alleen 'geconditioneerde' meelwormen waar een laagje vitaminen en mineralen overheen gaat. Momenteel heeft Alex alleen rozenborst kernbijters, forse vogels waarvan het mannetje een prachtige diep rode borst heeft.

Tangara's

Een gedeelte van de tangara's wordt in de buitenvolières gehouden en een gedeelte in ruime kweekvluchten in huis. Daar wordt met name ook in de winter gebroed. In hun natuurlijke habitat is de temperatuur en de daglengte veel constanter en het broedseizoen veel langer dan bij ons. De tangara's hebben bij Alex binnen een vaste daglengte van 7.00 – 22.00 uur terwijl ze bij kamertemperatuur gehuisvest zijn tijdens het broedseizoen in de winter. Tangara's eten in het wild naast insecten veel verschillende soorten bessen en vruchten, zoals papaja's. Alex heeft zich goed in de voedingsmaterie verdiept. Zijn conclusie is dat fruit vooral moet voorzien in vitaminen, mineralen en koolhydraten. Het eiwitgehalte is volstrekt onvoldoende als opfokvoer jonge vogels. De vochtige pulp hebben ze nodig voor hun spijsvertering. Daarvoor heb je niet per se allerlei exotische vruchten zoals papaja's voor

nodig. In de loop der jaren is Alex tot de conclusie gekomen dat er prima resultaten behaald kunnen worden met de 'gewone' Conference peren, Elstar appels en bananen. Deze zijn het hele jaar goed verkrijgbaar en het is fruit dat minder gevoelig is voor bederf en gevaarlijke schimmelvorming. Als je bijvoorbeeld papaja's voert dan heb je ook snel zwarte schimmel in je ruimtes. En tangara's zijn erg gevoelig voor de sporen van schimmels, ook hier is in het verleden leergeld betaald. Als ze een schimmelinfectie in de longen krijgen, dan begint dit met een klein proestje, maar binnen een paar dagen tot een week stikt de vogel letterlijk. Als je er op tijd bij bent, binnen een paar dagen, dan is een schimmelinfectie goed te behandelen met Fungizone weet Alex uit ervaring.

Aankopen en verkopen

Koop je vogels op een markt of bij een liefhebber thuis, zet ze dan in ieder geval niet meteen bij andere vogels. Realiseer je dat de vogels meestal gestrest zijn van het transport, het verblijf in een loper of kooi, het in de hand nemen door koper/verkoper enzovoort. Ze hebben bij thuiskomst dan in de eerste dagen vooral behoefte aan rust en goed voedsel. Zet ze dus niet bij andere vogels waar ze meteen 'hun mannetje moeten staan'. En dat valt niet mee als je de hele dag in de stress gezeten hebt en niet of nauwelijks gegeten of gedronken hebt... Zorg dat ze gemakkelijk bij het voer en het water kunnen en zorg voor een ruime keuze, bij voorkeur ook waar ze aan gewend waren. Maar ook wanneer je 'nieuwe' vogels enkele dagen later in een volière plaatst moet je je

er van vergewissen dat ze gemakkelijk het voer en water kunnen vinden en het invliegpat van binnen- naar buitenvolière en vice versa.

Van dat laatste kun je trouwens ook 'positief' gebruik maken. Bijvoorbeeld wanneer je in een volière broedt en de jongen uitvliegen. Jonge kleurvinken, tangara's en kardinalen vliegen al relatief op jonge leeftijd uit en zijn dan heel kwetsbaar. Wanneer je de jonge vogels in de binnenvolière plaatst zullen ze niet zo snel het invliegpat vinden. Maar de oudervogels wél. En dan zitten de jongen mooi in de droge binnenruimte en kunnen niet doornat worden van een regenbui bijvoorbeeld.

Bij verkoop krijgen de kopers bovengestane adviezen mee van Alex. Het is immers heel frustrerend wanneer een koper na enkele dagen belt met de mededeling dat de pas aangekochte vogel al gesneuveld is! Daar doe je als kweker niet je stinkende best voor!!

Vogels voor beginners?

Liefst pas met kleurvinken en zeker tangara's beginnen wanneer je al wat jaartjes ervaring hebt met het houden en verzorgen van vogels.

- Zorg voor een goede ruimte: een ruime volière met bij voorkeur een binnen- en buitenvolière met veel groen
- Zorg voor een complete voeding. Is de voeding bij vruchten- & insectenetende vogels namelijk niet compleet, dan gaan de vogels binnen een half jaar dood.
- Man en pop kunnen bij elkaar gehuisvest worden, maar dan zonder andere medebewoners
- Goed observeren hoe de vogels zich gedragen!
- De vogels moeten zich goed thuis voelen in hun verblijf. Dus zonder stress

Toekomst

Er zit een verhuizing aan te komen. Het is dus afwachten hoe de kweek zal verlopen; hoe lang hij kan kweken; wanneer hij gaat verhuizen; hoe de vogels gehuisvest kunnen worden in de nieuwe woning enzovoort. Er wordt echter 'gewoon' begonnen met de kweek. De uitdaging blijft om wat bijzondere soorten te houden en te fokken. Bovendien speelt Alex met plannen om ooit een boek te gaan schrijven over zijn ervaringen met zijn bijzondere vogelsoorten. Alvast succes gewenst. <

Mexicaanse nonpareil, mannetje (AM)

Tinamoes

Vogels die gekleurde paaseieren leggen? Ja hoor, ze bestaan echt. De verschillende soorten Zuid Amerikaanse tinamoes leggen alle hun eigen kleur glanzende eieren.

Tekst C. DE BRUIN; foto's: WELTVOGELPARK WALSRODE

Tinamoes lijken wat op hoenderachtigen, maar vormen een aparte familie, de tinamiformes. Het zijn als het ware de hoenders van de Zuid-Amerikaanse oerwouden. Het meest kenmerkende van de familie der tinamoes zijn hun eieren. Niet zozeer de eieren, maar meer bepaald de kleur ervan. Het zijn namelijk prachtig gekleurde diep glanzende eieren en elke soort heeft z'n eigen kleur. Waarom die eieren zo mooi egaal van kleur zijn en zo diep glanzend is vooralsnog een onopgelost mysterie.

Ofschoon tinamoes op hoenders lijken, zijn ze helemaal geen familie. Ze zijn eerder familie van de struisvogelachtigen. Ze worden dan ook, samen met struisvogels, nandoes, emoes, casuarissen en kiwi's in één groep, de struthioniformes (struisvogelachtigen), geplaatst. In tegenstelling tot de andere vogels binnen de groep hebben tinamoes hun vliegvermogen niet verloren!

Leefwijze

Tinamoes zijn niet kieskeurig in de keuze van hun voedsel. Ze eten van alles: van

Kuif tinamoe (*Eudromia elegans*), foto Weltevogelpark Walsrode

Grijsstuit tinamoe (*tinamotis solitarius*), foto Weltevogelpark Walsrode

insecten tot wortels en bladen. De meeste soorten eten kleine zaden; in bosgebieden hebben ze meer bessen en andere vruchten op het menu staan. De vogels leven een teruggetrokken leven en zijn doorgaans erg schuw. Deze vogels komen met name voor in de laaglanden van Zuid-Amerika waar ze de voorkeur geven aan donkere plekken.

Kleurrijk zijn ze zeker niet. Alle 47 soorten zijn bruinachtig-grijs van kleur. De verschillen zitten in de grootte en de verschillende nuances bruin-grijs. Tinamoes zijn vrij plompe vogels die weliswaar kunnen vliegen, maar die bij onraad eerder op hun camouflagekleuren vertrouwen dan op hun vliegkunst. Hun vijanden zijn talrijk: valken, vleermuizen, jaguars en ..... de mens. Die laatste met name vanwege het vernietigen van de habitat. Een interessante tinamoe is de in Argentinië voorkomende kuif tinamoe (*Eudromia elegans*)

vanwege z'n leuke rechtop staand kuifje. Deze soort is zo'n 40 cm groot en legt prachtige groen gekleurde eieren.

Eieren

De hennen van tinamoes kunnen jaarlijks wel tot 200 eieren leggen! Dat is een enorm aantal voor een in het wild levende vogelsoort. De mannetjes broeden en hebben dan ook een nog betere camouflagekleur dan de hennen. De hennen sjouwen wat rond in hun habitat en leggen her en der bij de verschillende mannetjes hun eieren. Laatstgenoemde zorgen er voor dat de eieren bebroed worden. Behalve dat de tinamoes véél eieren leggen, leggen ze bovendien heel bijzondere eieren. Afhankelijk van de soort worden eieren gelegd in diep chocoladebruin, emeraldgroen, turquoiseblauw. En allemaal met een heel fijne glans. Een schitterend gezicht om een nest eieren van tinamoes te kunnen zien. Paaseieren! <

De

osel

29° Europashow 2018 Herning Denemarken.

Zoals bekend is de NBvV sinds 2013 lid van de Entente Européenne, afgekort en in gemakkelijker Nederlands de EE. Eenmaal per drie jaar organiseert de EE een Europashow die voor het laatst gehouden werd in 2015 te Metz Frankrijk. Met meer dan 200 vogels was dit de eerste keer dat leden van de NBvV meededen aan deze geweldige dieren-show waar in totaal meer dan 40.000 dieren werden getoond. De Sparte Vögel, de sectie vogels van de EE, was vertegenwoordigd met in totaal ongeveer 2000 vogels. De volgende show wordt gehouden van 9 tot 11 november 2018 in het Deense Herning. In het augustusnummer volgt verdere informatie voor de show in november.

QUIZ

Eerste Rijsbergse vogelquiz 'n succes De Vogelvriend Rijsbergen, in 2019 60 jaar jong, heeft de ervaring dat februari voor vogelliefhebbers doorgaans een rustige maand is. Na de lokale en regionale tentoonstellingen, na de districtstentoonstellingen, na het Nederlands kampioenschap en na de wereldtentoonstelling valt er qua clubactiviteiten vaak een gat.

uitdaging! Zeker ook voor de Rijsbergse vogelliefhebbersvereniging.

Resultaat?

Op vrijdagavond 23 februari 2018 deden 30 koppels mee aan de eerste Rijsbergse vogelquiz. De deelnemers kwamen uit Rijsbergen en Zundert maar zeker ook van verschillende regionale zusterverenigingen. Met daarbij nog een 20-tal supporters en enkele juryleden, waaronder districtsvoorzitter Jack Burm, was de zaal gezellig en goed gevuld. Er werden 5 blokken met 10 vragen op het scherm getoond (d.m.v. power point) en toegelicht door de verenigingsvoorzitter. Na elk vragenblok werden de antwoordformulieren opgehaald en de nieuwe vragenlijsten uitgedeeld door charmante vrouwelijke assistentes. Zij zorgden ook voor de verwerking van de door de jury met punten beoordeelde antwoordformulieren. Winnaars van deze eerste Rijsbergse Vogelquiz waren Els en Jan Fonken (artiestennaam 'De Goudvinken') uit Berkel-Enschot.

Doel

Behalve om vogelliefhebbers en vogelaars in de donkere winter een gezellige avond te bezorgen was ons tweede doel om (bestuurs)leden van collega-verenigingen

in vriendschappelijk opzicht kennen. Misschien heeft de eerste succesvolle Rijsbergse vogelquiz hieraan een bijdrage geleverd? Het succes van 2018 vraagt om vervolg. Dat komt er! Het initiatief van De Vogelvriend wordt in 2019 vervolgd!!

Rein Grefhorst ridder

Een complete verrassing was de bijeenkomst op zaterdagavond 17 maart in Apeldoorn niet voor Rein Grefhorst, maar het verloop was dat zeker wel. Op de verenigingsavond van zijn vereniging Partropika stond daar ineens loco-burgemeester Detlev Cziesso van Apeldoorn voor hem, die hem liet weten dat hij benoemd was tot ridder in de Orde van Oranje Nassau. Een beloning voor zijn grote verdiensten voor de vogelsport zowel nationaal als internationaal. Partropika had 17 maart gepland als jaarlijkse feestavond en Rein rook dus geen "onraad". Tot hij bij aanvang van de bijeenkomst het woord wilde nemen en daarop de vouwvand openschoof, de zaal tweemaal zo groot werd en het publiek ook al verdubbelde. Kinderen, kleinkinderen, vrienden, bekenden en mede-bestuurders van overal vandaan waren gekomen om bij deze bijzondere gelegenheid aanwezig te zijn. Nu ook begreep Grefhorst waarom zijn vrouw hem gevraagd had toch maar een das om te doen. Nadat loco-burgemeester Cziesso hem had toegesproken en de versierselen had opgespeld, schetste Klaas Snijder nog eens in het kort wat Rein allemaal zoal gedaan had binnen de wereld van de vogelhobby. Een onmogelijk lange lijst die alleen tot stand was gekomen dankzij een enorme inzet in de loop van vele jaren. Sluitstuk van zijn bemoeienissen voor dit moment waren de fusie van beide bonden ANBvV en NBvV en natuurlijk de komende Mondial. Dat alleen al maakt duidelijk dat Rein nog wel even door gaat, onderscheiding of niet! De avond daarna duurde nog lang want de rij van feliciterenden was lang.

Vogelflitsen

Voor de meesten is het dan nog een tijdje wachten voordat de vogelkweek begint. De Vogelvriend Rijsbergen heeft in clubverband al eerder een vogelquiz gehouden. Het idee ontstond daardoor om zo'n vogelquiz in ruimer verband op te zetten en zusterverenigingen uit het NBvV district West-Noord Brabant uit te nodigen. We wilden iets regionaal organiseren omdat het in de toekomst goed kan zijn als de verschillende clubs elkaar kennen. Het voorstel werd spontaan opgepakt door het NBvV districtsbestuur. De uitnodiging voor deelname aan de Rijsbergse vogelquiz werd door het districtsbestuur doorgestuurd naar alle 37 NBvV verenigingen in West-Brabant. De lokale pers werd ingeschakeld om in vogels geïnteresseerde inwoners van Rijsbergen/Zundert uit te nodigen. Een

eens in een ongedwongen sfeer bij elkaar te brengen. Vogelliefhebbers ervaren dat het aantal beoefenaars van de vogelhobby niet groeit. Sommige clubs hebben moeite zichzelf staande te houden. Daarom is het goed dat vogelliefhebbers en de verschillende clubs elkaar ook

Rein Grefhorst wordt geridderd

Hele zaal vol 'koppeltjes' bij de vogelquiz in Rijsbergen

sel

De

Hedendaagse Waterslagers

Als kweker en oud-keurmeester van deze tak van de zangkanariesport heb ik steeds meer moeite met de ontwikkeling in dezen. Hierbij denk ik met name aan de verruiming tussen "slagvogels" en "rolvogels". Als het zo doorgaat is het schier onmogelijk de kweekrichting en liedbeoordeling, alsmede de wedstrijden onder één noemer te houden. In een aantal hoofdstukken, hierna weergevend, hoop ik een discussie met "breed draagvlak" op gang te krijgen om het hoofd te bieden aan het teloorgaan van ons aller ideaal.

1. Hoe zien wij de Waterslager.

De Waterslager wordt reeds een eeuwlang beschreven als een "slagvogel" bij uitstek, gelijkend de nachtegaal. Nagenoeg alle toonstukken moeten afgezet zijn, onderbroken met tussenruimte, en geslagen gebracht worden. Daarnaast zijn er enkele ononderbroken toeren zoals de waterrol, de knor en de belrol. Als een gecultiveerde kamervogel zou ik hem persoonlijk ook kunnen definiëren als een aanhoorbare nachtegaal die zijn toeren diep, kort en krachtig brengt, afwisselend met weemoedige fluiten en dergelijke ter variatie in zijn imposante en levendige lied. Wat mij in mijn opvatting stoort zijn nogal wat keurlijsten

met hogere rolpunten dan de punten voor de klokkende waterslag. Hiervoor zou ik twee redenen willen aandienen, namelijk: a) De verleiding te prefereren de zachtere, diep en met veel waterrefect gebrachte toeren der "rollers", welke langer worden aangehouden. b) De foutieve interpretatie van de nieuwe "Hollandse" keurlijst, uit 1980 daterend, voor wat betreft de rollende waterslag tot 9 punten.

Ad a): In het lesboek voor "waterslager" keurmeester staat als vraag: "Wat moeten wij weren uit de waterslager? Het antwoord daarop is: alle toeren die te lang worden aangehouden. Verder schrijft de heer Nagel in zijn

toelichting op de nieuwe keurlijst in Vogelvreugd (oktober 1981) dat de zachte min of meer rollende vogel moeilijk voor het nachtegaalaccent in aanmerking zal komen.

Ad b): de verruiming van 6 naar 9 punten voor de rollende waterslag, waaraan ik zelf heb mogen meedenken, is weloverwogen. Dat hier wat meer ruimte is gecreëerd, omdat bij vogels die zowel een goede rollende waterslag en ook nog een waterrol brengen, de ruimte voor een juiste bewaardiging ontbrak. Wij moeten er echter wel op letten dat wij de theorie op de juiste manier toepassen.

Naast 'voldoende', 1-2 punten, 'goed', 3-4 punten en 'zeer goed', 5-6 punten bij de rollende waterslag een uitbreiding tot 9 punten als de vogel ook een waterrol laat horen.

Als ik nu 8 punten op de keurlijsten zie staan, betekent dat óf de rollende waterslag óf de waterrol als "ideaal" is bewaardigd, terwijl de andere daarbij als bijna maximaal staat genoteerd. Dit is nooit zo bedoeld geweest en is praktisch gezien zelfs onmogelijk.

2. Meer aandacht voor onze doelstelling

Om de raszuiverheid van onze waterslager te waarborgen wil ik allen gaarne de navolgende mogelijkheden in overweging geven.

- a). Vanuit de T.C. van de Keurmeestervereniging komen met uitgewerkte zienswijzen.
- b). Bij de Speciaalclubs naast het houden van wedstrijden wat meer het accent leggen op de overige activiteiten, welke beschreven staan als middelen tot het bereiken van de doelstelling van die clubs.
- c). Alle liefhebbers van onze mooie sport proberen meer ervaring te laten opdoen met de schitterende zang van de nachtegaal, nog altijd de koning der zangers.
- d). Te overwegen de keurmeesteropleiding te verrijken met de praktische kennis van de nachtegaalzang.

3. Aanpassing wedstrijdelement

Bij dit onderdeel van het door mij gestelde gaan mijn gedachten uit naar een eventuele splitsing in slagvogels en rolvogels. Het Bondsvraagprogramma nalezend zie ik bij onze Harzerbroeders

de subgroepen Harzers mét en zónder kloektoeren en Harzers zang/kleur/posituur. Bij de waterslagers de subgroepen waterslagers en waterslagers zang/kleur. Volledigheidshalve vermeld ik voor de zang ook nog de subgroepen Timbrado's en Timbrado's zang/kleur.

Zo zou als parallel bij subgroep waterslagers "klok" of "rol" vogels genoemd en ernaar gehandeld kunnen worden. Mijn vaste overtuiging is dat deze handelwijze meer een ondermijning is dan een stimulans om de richting van ons ideaal te versterken.

Voor wat de mogelijkheden in de "zang/kleur" betreffen, verwijs ik u overigens naar de theorieën van Martin Weiling in zijn "Boek voor de zangkanariekeker". (Uitgeverij Thieme Zutphen) Hierbij teken ik aan dat nauwlettend kweken naar de theorie van de erfelijkheidsleer en verder strenge selectie van de verkregen exemplaren altijd leidt tot de beoogde resultaten.

4. Consequenties voor de keurlijst?

Moeten wij de keurlijst nu weer veranderen? Mijn antwoord daarop is: "neen". Ik zie het beoordelen van de zang der waterslagers als volgt: uitgaande van het ideale geven wij aan elke gebrachte toer een waarde in punten en zetten die op de juiste plaats in de keurlijst. Door deze lijst vervolgens op te tellen, te vermenigvuldigen met drie en te verminderen met eventuele strafpunten, komt men tot de uiteindelijke totaalpuntenwaardering.

Om ons een goed beeld te schetsen van de international gangbare C.O.M. keurlijst en de Nederlandse lijsten die vroeger, respectievelijk vanaf 1981 gebruikt zijn, geef ik u deze onderstaand naast elkaar weer.

De rest van de keurlijst, betreffende de beoordeling van de negatieve toeren welke kan leiden tot strafpuntenaf trek, is voor alle drie lijsten gelijk. Ook de eventuele toekenning voor stamharmonie is voor elk gelijk. De C.O.M. keurlijst is, zoals u ziet, volledig gelijk aan de oude Nederlandse lijst. Enig minimaal verschil is 1 punt voor de rubriek "indruk". Wanneer we nu de

keurlijst vanaf 1980 goed doorspitten is het niet zo verwonderlijk meer dat we in Nederland tussen de 20 – 30 punten hoger uitkomen. Als we ook nog eens de verandering in de bewaardiging van de rollende waterslag verkeerd interpreteren, komen we dertig tot veertig punten hoger uit. Om enigszins in de pas te blijven lopen met onze collega's in C.O.M.-verband is het wellicht verstandig ons in Nederland wat te matigen.

De verschillen zijn voornamelijk ontstaan door het aanpassen van de rollende waterslag, de splitsing in tjokken en tjokkenrol, alsmede de herinvoering van het nachtegaalaccent. De kwesties omtrent de rollende waterslag en het nachtegaalaccent zijn in dit schrijven reeds aan de orde gesteld. Aangaande de tjokkenpartij wil ik gaarne het volgende nog opmerken. Er zijn vaak keurlijsten met alleen tjokken of met alleen tjokkenrol te zien. Dat kan te maken hebben met het feit dat men vogels beoordeelt die met nogal wat verschil in ritme hun lied brengen. Het is oppassen bij het brengen van een sneller lied; daar liggen tjok en tjokkenrol soms verraderlijk dicht bij elkaar.

5. Slot

Ter afsluiting van het naar voren gebrachte neem ik de vrijheid bij deze enkele punten te citeren uit het verslag van onze zuiderburen. "Een dagje internationaal bij de Nachtegaal te Amersfoort", de dato 2 februari 1991. "Buiten dat de daar van ons aanwezige vogels en van de Kempische Waterslager te Lummen aanwezige vogels weer opgehaald moeten worden, vonden wij het ook interessant en leerzaam om

eens van gedachten te wisselen aangaand het lied van onze waterslagers met onze noorderburen. In een vertrek waren een vijftig liefhebbers bijeen die met een keurmeester aandachtig zaten te luisteren naar een stam vogels. Gebrachte toeren werden uitgelegd en opvallend was dat vrijwel elke aanwezige die gebrachte toeren kon uitleggen en verdedigen. Ook de keurmeester ging de discussie niet uit de weg.

Na enige tijd te hebben geluisterd, moesten wij tot de aangename verrassing komen, dat sommige van onze noorderburen nog over echte slagvogels beschikken. Wij Belgen zullen het boetekleed aantrekken. Wij hebben te veel gekruist met harzers, zodat er bij ons bijna geen slagvogel meer bestaat. Het mooie water op de hoofdtoeren van onze vogel is zo verleidelijk, dat naar onze mening nu ook de Nederlanders op moeten passen met in dezelfde val te trappen als wij in België. Een kabelend beekje (roller) klinkt aangenamer dan een waterval (slag) Doch een rollend lied is oneigenlijk aan de waterslager. Zeer positief is onze gedachte over de openheid in de meningen en discussies. Het moet toch door de liefhebbers en keurmeesters in redelijke wijze tot een oplossing gebracht kunnen worden. Ons bleek dat ook de Nederlanders deze mening toegedaan waren. Wij Belgen hadden een leerzame en gezellige dag en komen er op terug om de nu wederzijdse begrippen uit te bouwen en te werken aan de gelijkheid van het waterslagerlied". <

Zendman

C.O.M. keurlijst	Oude Nederlandse keurlijst	Ned. keurlijst sinds 1980
Klokkende waterslag tot 12 pnt	Klokkende waterslag tot 12 pnt	Klokkende waterslag tot 12 pnt
Bollende waterslag tot 9 pnt	Bollende waterslag tot 9 pnt	Bollende waterslag tot 9 pnt
Rollende waterslag tot 6 pnt	Rollende waterslag tot 6 pnt	Rollende waterslag tot 9 pnt
Chor	Chor/knor	Chor/knor tot 6 pnt
Staaltonen tot 9 pnt	Staaltonen (tjonken)	Staaltonen (tjonken) tot 9 pnt
Fluiten tot 9 pnt	Fluiten (soeten)	Fluiten (soeten) tot 9 pnt
---	---	Fluitenrol tot 6 pnt
Woeten tot 6 pnt	Woeten tot 6 pnt	Woeten tot 6 pnt
Bellen tot 6 pnt	Bellen tot 6 pnt	Bellen tot 6 pnt
Belrol tot 6 pnt	Belrol tot 6 pnt	Belrol tot 6 pnt
Fluitenrol tot 6 pnt	Fluitenrol tot 6 pnt	---
Tjokken/Tjoks tot 6 pnt	Tjokken (Tjokkenrol) tot 6 pnt	Tjokken tot 6 pnt
---	---	Tjokkenrol tot 6 pnt
(Water)schokkel tot 3 pnt	(Water)schokkel tot 3 pnt	(Water)schokkel tot 3 pnt
Onverziena toer ---	Onverziena toer ---	---
---	---	Nachtegaalaccent tot 3 pnt
Indruk tot 3 pnt	Indruk tot 4 pnt	Indruk tot 3 pnt
subtotaal x 3	subtotaal x 3	subtotaal x 3
Totaal	Totaal	Totaal

Foto H.Branje

KEURMEESTER (89)

Op school werd ons de Gulden Regel ingeprent: waar ik vanuit ga is altijd 100 procent. Ook de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers (NBvV) kent zo'n Gulden Regel: wij keuren tot en met 95 punten. De bond loopt daarmee in de pas met de COM. Deze regel is na een stemming onder de keurmeesters door het hoofdbestuur van de NBvV bekrachtigd. Dit betekent echter niet dat keurmeesters altijd tot en met 95 punten hóeven te keuren. Het keuren tot en met 95 punten, teneinde onderscheid te maken tussen prijswinnaars en niet-prijswinnaars, leidt onbedoeld tot controverse.

Keurmeesters van verschillende disciplines passen de Gulden Regel verschillend toe. De een keurt tot en met 92 punten en waardeert de vogels vervolgens op. De ander is zuiniger met het geven van 92 punten (en hoeft dus niet of minder op te waarderen). De 95 punten-regel is ingevoerd om verschil te maken tussen prijswinnaars en niet-prijswinnaars. Op districtstentoonstellingen en het Nationaal Kampioenschap worden als dat nodig is 93, 94 en 95 punten (brons, zilver en kampioen) toegekend. Minder mag ook, zolang er maar een punt verschil zit tussen prijswinnaars en niet-prijswinnaars.

Er zijn keurmeesters die de punten boven 92 prijs- of bonuspunten noemen. Zij pleiten voor een extra rubriek op het keurbriefje, waarin deze kunnen worden toegekend. Het besluit zegt echter

niets over bonus- of prijspunten. Het gevolg is dat een vogel op de ene show met 95 punten kampioen wordt, terwijl op een volgende show 92 punten volstaan. Omdat er maar een paar vogels in een groep zitten of dat 90, 91 en 92 punten volstaan om verschil te maken. Op onderlinge shows heeft het aantal punten dat wordt toegekend ook te maken met het prijzenschema dat een vereniging hanteert. Stel dat een vereniging de keurmeesters vraagt één kampioen aan te wijzen en die krijgt bijvoorbeeld 93 punten. Dan kunnen alle andere vogels met 92 punten een tweede prijs krijgen. Die met 91 punten eindigen dan als derde.

Kiest een vereniging er voor om in alle groepen goud, zilver en brons toe te kennen, is het zaak om de vogels die geen prijs hebben onder het puntenaantal van de winnaar van het brons te houden. Lastiger wordt het wanneer enkelingen in stammen en stellen meedingen naar de kampioenstitel. Keurmeesters moeten dan onderscheid maken in de waardering van stellen en stammen, maar ook individuele vogels in stellen en stammen nog eens opwaarderen. Het is dus niet verstandig om alles op één hoop te gooien.

Het helpt al als inzenders begrijpen dat hun vogel op de ene show met 95 punten kampioen kan worden en op een volgende show kampioen met twee (93) of drie (92) punten minder. Het logische gevolg van de afspraken die we binnen de bond hebben gemaakt.

Louis van Kelckhoven
keurmeester

ADVERTENTIES

VAN KEULEN KOOIEN

• BROEDKOOIEN • VERKOOPKOOIEN • ZIEKENKOOIEN • VOGELPOSTERS •

Van Keulen heeft een uniek kooienprogramma voor de liefhebber en de handel. Uitgebreide informatie staat in de gratis folder die u bij ons kunt aanvragen.

Ambachtsweg 20
7442 CS Nijverdal
Tel: 0548 - 612 452
Fax: 0548 - 611 155

WWW.ANIMALPOSTERS.NL • E-MAIL: INFO@ANIMALPOSTERS.NL

Ringhouder

Bestel nu via
shop.nbv.nl

3,25

(excl. verzendkosten)

Handige ringhouder. Met een stift kunt u de ringmaat op de ringhouder schrijven. Makkelijk en overzichtelijk kunt u zien hoeveel ringen u nog in voorraad hebt.

Volierebouw Saman

voor al uw volièrès, hokken en kooien

Wij leveren uit voorraad. U kunt gaan voor zelfbouw compleet of met losse panelen als bouw pakket. Ook verzorgen wij de complete montage indien gewenst. Antraciet, zwart, groen, geanodiseerd en brute + aluminium hebben wij in het programma. Gaas in diverse maten, kleuren en draaddikte, op maat geknipt na walsen. Diverse soorten en maten plaatwerk zoals kunststof, acp, plexiglas, polycarbonaat en sandwichpanelen om dichte kooien en geïsoleerde nachthokken te maken. Voor meer informatie kijk op: www.volierebouwsaman.nl en bel of mail ons.

GRAUWE POLDER 202 |HAL 2|
4876 NC ETTEN-LEUR | 06 - 51 14 55 25
INFO@VOLIEREBOUWSAMAN.NL
WWW.VOLIEREBOUWSAMAN.NL

BONDSMEDELINGEN MEI 2018 VAN DE KEURMEESTERSVERENIGING

TROPISCHE VOGELS EN PARKIETEN

D. Bröking uit Hengelo ov heeft een nieuw mailadres :
d.broking42@gmail.com
Bij M. van Doorn uit Bladel stond een verkeerd huisnummer. Het juiste adres is : De Smelen 15, 5531 DH Bladel.

KLEUR EN POSTUURKANARIES

W. A. Wijkhuizen uit Hardegarijp heeft een nieuw mail adres : illemwijkhuizen1@gmail.com , hij geeft tevens lezingen met dia's.
K. de Groot uit Delfzijl geeft ook lezingen en tafelkeuringen.
J. Koopman uit Kapelle Biezelinghe heeft een nieuw mobiel nummer : 06 839 86 901 en een nieuw mail adres : jkoopman@kpnmail.nl

DISTRICT NOORD-BRABANT WEST

Vogelvereniging de Nachtegaal uit Bosschenhoofd bestond op 1 februari 50 jaar. Tijdens de viering daarvan is een van de mensen van het eerste uur, Dhr. M. van Staay gehuldigd in verband met het 50-jarig lidmaatschap. Hij ontving uit handen van voorzitter Chris Valentijn de speld van de NBvV en een oorkonde wegens het benoemen tot erelid van de vereniging.

Dit jaar bestaat vogelvereniging De Bastaard (W38) uit Wouw 50 jaar. Districtsafgevaardigde Dhr. John Vergouwen was op de jaarvergadering

aanwezig om het bestuur en leden te feliciteren met dit jubileum. Jac. Maas, lid vanaf de oprichting van de vereniging en jarenlang bestuurslid, kreeg namens het district een medaille uitgereikt als lid van verdienste.

Tijdens de ledenvergadering van V.V. Kanaria uit Roosendaal (R19) op zondag 25 maart werd Piet Nuyten gehuldigd vanwege zijn 50 jarig lidmaatschap van de NBvV. Hij kreeg de bijbehorende speld en bloemen overhandigd door de voorzitter Dhr. Cees Talboom.

DISTRICT OVERIJSEL

Bij Ons Genoegen in Haaksbergen is tijdens de jaarlijks onderlinge TT Dhr. J.G.H. Welmerink gehuldigd voor zijn 50 jarig lidmaatschap. Hij heeft deze onderscheiding opgespeld gekregen door E. van Dijk van het district Overijssel.

Bij vogelvereniging Zang en Kleur Nijverdal/Hellendoorn (NO6) werden een aantal jubilarissen gehuldigd door de 2e voorzitter Rein Woudenberg van het district Overijssel. Op de foto van links naar rechts Dhr R.Woudenberg, Dhr .J.Schuurs (50 jaar lid), Dhr. A.Oelen (50jaar lid), Dhr H. Gottemaker (40 jaar lid) en voorzitter H. Melenboer van Zang en Kleur.

Afdeling Lochem L19 heeft in 2017 twee jubilarissen gehad. Dhr. Gerrit Ter Welle is 50 jaar lid van de bond en Dhr. Bertus Boers is 40 jaar lid geweest bij de bond. Daarvoor zijn beide gehuldigd op de vergadering namens het district Overijssel door Jan van Duuren.

Dhr. Boers heeft tijdens de jaarvergadering 2018 afscheid genomen als bestuurslid. Om Bertus te bedanken voor al zijn inzet heeft het bestuur een speld voor Bijzondere Waardering aangevraagd. Tijdens de jaarvergadering is deze uitgereikt door Albert Zomer namens het bondsbestuur die hem prees voor alles wat hij voor de vereniging gedaan heeft.

DISTRICT ZEELAND

Inter Scaldis uit Yerseke had een aantal jubilarissen, waaronder ook Jan Schouten. Hij was 50 jaar lid. Op de foto wordt hij geflankeerd door de districtsvoorzitter Leo Quist en de voorzitter van de vereniging, Arie Goud.

De heer Piet Nuyten is gehuldigd op de algemene ledenvergadering van vogelvereniging Vogelvreugd (T03) door de (districts) voorzitter Leo Quist. De speld voor het 50 jarig lidmaatschap is bij hem opgespeld. Hij is tevens een gewaardeerd bestuurslid van de vogelvereniging.

DISTRICT UTRECHT

Op maandagavond 5 maart 2018 werd tijdens de jaarvergadering van de Veenendaalse Vogelvrienden Dhr. Jaap Beumer, in het zonnetje gezet. Hij is dit

jaar 50 jaar lid van de NBvV en heeft tevens jarenlang bestuursfuncties bij de Veenendaalse Vogelvrienden verricht. Dhr. Piet Windhouwer, voorzitter van district Utrecht, reikte hem te onderscheiding uit.

DISTRICT DRENTHÉ

Dhr. Harm de Jong ontving een speld omdat hij al 50 jaar lid is van de Lustige Zangers uit Bargerooستerveld.

Tevens jubileerde bij de Lustige Zangers een tweetal leden die 60 jaar lid zijn. Joop Zwart was 1 van de oprichters van de vereniging en heeft verschillende functies bekleed in het bestuur en Frans Redder was door de jaren een fervent kanarie kweker en keurmeester bij de NBvV. Zij mochten de speld van 60 jaar lid van de district voorzitter ontvangen.

Bij de vogelvereniging Geesbrug e.o. was er op de leden / jaarvergadering wel een heel bijzonder huldiging. Vier jubilarissen werden gehuldigd door dis-

trictsvoorzitter Mulder. Daaronder ook Aldert Westman (50 jaar lid). Hij was ook medeoprichter van de vogelvereniging Vogellust in Dalerpeel en jarenlang bestuurslid.

DISTRICT FRIESLAND

Tijdens de jaarvergadering van de afdeling Jubbega in Fryslân werd hun voorzitter Piet van der Tuin gehuldigd door de district voorzitter Sicco Veenstra voor het 50-jarig jubileum bij de NBvV.

DISTRICT GELDERLAND

Tijdens de jaarlijkse feestavond van vogelsportvereniging "De Nachtegaal" Nunspeet werd Evert Rekers gehuldigd voor zijn 50-jarig lidmaatschap van de NBvV. De daarbij horende speld werd door Theo Heimensen van het districtsbestuur opgespeld. Tevens werd

Evert Rekers benoemd tot erelid van de vereniging.

De broers Teus en Leen Rozenboom werden op de jaarvergadering van VV "De Edelzanger Bennekom" gehuldigd vanwege hun 65 en 50 jarig jubileum door Wim Theloosen .

DISTRICT ZUID-HOLLAND

Bij De Kolibri uit Noordwijkerhout (N16) werd Dhr. Piet v.d. Berg gehuldigd wegens zijn 50-jarig lidmaatschap in 2018.

Dhr. Piet Hoogerwaard werd door de district voorzitter Leo Wooning gehuldigd voor zijn 50-jarig lidmaatschap bij de Vogelvrienden te Krimpen a/d IJssel (K04).

DISTRICT NOORD-BRABANT OOST

VV Laarbeek heeft afscheid genomen voorzitter Hans Verbakel. Hans was 45 jaar voorzitter van de vereniging. Bij zijn 40-jarig jubileum ontving hij tevens het speldje voor Bijzondere Waardering van de NBvV en is hij benoemd tot erevoorzitter van de vereniging.

JUBILARISSEN 40 JAAR:

L. Feenstra, afd. Koudum (K15); A. Polhout, afd. Voorthuizen (V32); J. Mulder, afd. Putten (P09); T. van Alem, afd. Laarbeek (L36); P. Koelewijn, C. Vredegaal en B. Zwetsloot, afd. Noordwijkerhout (N16); H. Reezigt, afd. Nunspeet (N10); M. Mol en J. van der Sleen, afd. Geesbrug (G26); F. Bal en P. Landman, afd. Anna Paulowna (A25);

JUBILARISSEN 50 JAAR:

M. Schel, afd. Middelerode/Berlicum (M04); J. Beumer, afd. Veenendaal (V06); P. v.d. Berg, afd. Noordwijkerhout (N16); E. Rekers, afd. Nunspeet (N10); P. Nuyten, afd. Roosendaal 4 (R19); P. Hoogerwaard, afd. Krimpen a/d IJssel (K04); A. Westerman, afd. Geesbrug (G26); W. Sellis, afd. Bathmen (B52);

ERELEDEN:

E. Rekers, afd. Nunspeet (N10).

JUBILARISSEN 25 JAAR:

Th. Gitmans, afd. Belfeld (402); J.A. Gerritse en L.G. Spruijt, afd. Voorthuizen (V32); Tj. Meijer en F. Postema, afd. Warffum/Uithuizen (W16); M. van Duin en J. Nederpel, afd. Noordwijkerhout (N16); A. Karsten, J. Kok, A. Mouw, G. Ponsteen en W. Wieberdink, afd. Nunspeet (N10); R. Kleine, afd. Geesbrug (G26); G.H. Rensen, afd. Bathmen (B52); W. Koops, afd. Anna Paulowna (A25);

Drie generatie's

Goud

Bij C.O.M. in Italië

Drie generaties voermans

Foto H.Branje

Tekst: OMA VOERMANS

In 1966 een huis gebouwd en 1 jaar daarna een volière om vogels te houden. Wim was toen al een echte vogeltjes man van huis uit meegekregen. Na de bouw van zijn volière zijn de eerste vogels aangeschaft kanaries en tropen. Leuk om mee te kweken en rustige vogels. In 1966 is Wim lid geworden van de plaatselijke Vereniging E.W.V. V. (Eerste Wagenbergse Vogel Vereniging)

Maar al snel kwam door invloed van zijn zwager (die ook vogels had) er parkieten in de volière. Dat waren Australische parkieten, met als favoriet de turquoise parkiet. Prachtig een plaatje zei Wim, dat is iets voor mij. Dus al vrij snel had zijn zwager voor een koppel kunnen aanschaffen. De kooi aangepast en de kanaries weggedaan, om meer ruimte te maken. De volière werd verbouwd en er kwamen vluchten van 80 breed en 150 lang.

Goed verzorgen en veel observeren van de vogels was een dagelijkse bezigheid. Dit is het begin van goede kweek resultaten. Wim was naar zijn werk veel in de kooi bezig, en kon daar echt van genieten. Zo waren de eerste kweek resultaten

er al snel en werd er ingeschreven op tentoonstelling in het dorp, afwachten wat het worden zal? Steeds ging dat een beetje beter en was de tijd voor nog een verbouwing van de volière. Zo kwamen er steeds betere kwalitatieve vogels er werd er ook op andere tentoonstellingen, regio, district en de eerste nationale tentoonstelling ingeschreven. Deze tentoonstelling was in Breda en georganiseerd door de Nederlandse bond van Vogels in het Turfschip. Daar haalde Wim zijn eerste medailles met een turquoise parkiet.

Door deze resultaten zich nog verder gespecialiseerd in de neophema's, en alle andere vogels opgeruimd. In de jaren 80 kreeg ook zijn zoon Werner interesse in vogels en vond het fijn om pa te helpen. In de volière. Werner werd ook lid van de vereniging in 1983 als Jeugd lid en collectie werd uitgebreid met splendids, bourkes en eleganten en blauwvleugels. Samen hadden ze veel plezier van de vogels, en speelde regelmatig mee met diverse tentoonstellingen. Na een bezoek aan de wereld tentoonstelling in Amiens, werd besloten op het jaar daarop volgend (2001) zelf in te schrijven op een wereld

tentoonstelling. Dit eerste bezoek leverde gelijk een gouden medaille op voor zowel Wim als Werner

Inmiddels heeft Werner zijn eigen volière gebouwd in het zelfde dorp, dus was er heel regelmatig bezoek in elkaar volières, en was het gesprek onderwerp altijd vogels.

Wim en Werner zijn beide vele jaren bestuurslid van E.W.V.V. en Werner is medeoprichter van de Neophema studie groep (N.S.G.) Sinds enkele jaren is de zoon van Werner, Wouter ook lid van E.W.V.V. Wouter is nu 13 jaar oud en heeft dit jaar voor het eerst mee gedaan aan de wereld tentoonstelling, gewoon bij de senioren omdat er bij COM geen jeugdklasse is. Het resultaat was fantastisch Wouter goud met een wildkleur bourke parkiet, Werner goud met een wildkleur elegant parkiet, en Wim goud met een wildkleur turquoise parkiet. Kortom drie generaties Voermans te gelijk goud op de wereld tentoonstelling. Volgens ons een unicum, waar we zeer trots op zijn. Wat een prachtige hobby, we hopen er dan ook nog jaren mee door te kunnen gaan! ☺

Mei

De Blauwborst

(*Luscinia svecica*)

Vogels met blauw in hun verenpakje komen in Nederland eigenlijk niet voor. Het blauwborstje vormt hierop een uitzondering. Bij deze kleine parmantige lijsterachtige valt het diep blauwe borstje erg op. Er worden twee ondersoorten onderscheiden: eentje met een witte 'ster' midden op de blauwe borst en eentje met een rode ster op de borst. De blauwborst is een snelle vlieger die een doorgaans goed verborgen leventje leidt in de vegetatie van met name lager gelegen gebieden. Hij houdt er immers van om zich altijd in de buurt van water op te houden.

De blauwborst is een van de weinige vogelsoorten in Nederland die geprofiteerd hebben van het tegenwoordige natuurbeleid, zoals de ontwikkeling van de Oostvaardersplassen, het Lauwersmeer en de Biesbosch. Sinds de jaren '70 is het aantal blauwborsten in

ons land fors toegenomen.

Vanaf half maart komt het 14 cm grote vogeltje weer terug naar Nederland nadat hij heeft overwinterd in zuidwest-Europa en West Afrika. Tussen eind juli en medio september verlaat de blauwborst ons land weer.

Zijn fijne snaveltje duidt er al op dat de blauwborst tot de insecteneters behoort. Z'n voeding bestaat dan ook voornamelijk uit insecten, larven, wormen en slakjes. Tegen de tijd dat er bessen zijn, zal hij deze echter zeker niet versmaden en ook worden er wel zaden opgenomen. De blauwborst zoekt z'n voedsel met name laag bij de grond tussen de vegetatie. Vandaar dat het vogeltje niet zo gemakkelijk te spotten is.

Het nest wordt goed verborgen tussen de bodemvegetatie op de grond gebouwd. Het is aan de binnenzijde

gevoerd met paardenhaar en pluusjes. Het legsel bevat drie tot zeven groenachtige eitjes die bezaaid zijn met fijne roodbruine stipjes. Zowel de man als de pop bebroeden de eieren gedurende zo'n veertien dagen; wanneer er jongen zijn nemen beide ouders het voeren op zich. De jonge vogels verlaten na circa veertien dagen het nest. Er kunnen twee legsels voltooid worden binnen één broedseizoen.

In avicultuur komen we de blauwborst steeds vaker tegen en hij wordt in redelijke aantallen gefokt. Ook op tentoonstellingen ziet men de prachtige vogel steeds vaker. Omdat man en pop naar elkaar toe wat agressief kunnen zijn, kan men de man en pop buiten het broedseizoen het beste van elkaar scheiden en in het voorjaar weer koppelen. Daarbij wél de vogels goed in de gaten houden en kijken of ze goed met elkaar kunnen opschieten. Blauwborsten kan men het beste huisvesten in een ruime voliëre met veel begroeiing en zeker lage struiken. Dit omdat de blauwborsten in de natuur ook graag in het struweel zoek zijn naar hun voedsel en hun nesten bij voorkeur op de bodem bouwen. Broeden gebeurt inmiddels heel algemeen in avicultuur. Het nest wordt gemaakt van lang gras, kokosvezel, mos en dierenhaar.

De voeding in avicultuur bestaat met name uit universeelvoer en daarnaast levend voer in de vorm van met name pinkies, buffalowormpjes en witte meelwormen.

C.Jansen

sel

De

Gehu Kooien

vraag documentatie aan bij:

Gehu kooien Transportweg 9 7442 CT Nijverdal Telefoon 0548-616187 E-mail: gehukooien@gmail.com Internet: www.gehu.nl	Vertegenwoordiger België Vogelcentrum Huysmans Turnhoutsebaan 195A 2480 Dessel Telefoon: 0032(0)14-378140 GSM: 0032(0)475-554981
---	---

Vang je jonge vogels veilig met Fauna!

Nieuw!

Zwarte netten van Fauna

- ✓ Vogels blijven **rustiger** doordat het donker is.
- ✓ Nageltjes raken **niet verstrikt** in het net.
- ✓ In **drie maten** verkrijgbaar: Ø 18cm, Ø 22cm en Ø 30cm.

Aluminium ringen

- ✓ Nu verkrijgbaar in **10** ipv. 7 kleuren.
- ✓ Door de **vernieuwde matte finishing** zijn cijfers beter leesbaar.

Fauna favoriet!
Fauna is gespecialiseerd in benodigdheden voor vogels, vogelkweek en volières. Binnen de vogelwereld is Fauna dan ook een gevestigde naam die staat voor goede en kwalitatief hoogwaardige producten.

Kijk op onze website voor het complete assortiment en vraag ernaar bij uw groothandel/winkelier.

www.faunabirdproducts.com

NutriBird

Bied nieuw leven een helpende hand!

-

Hoge voedingswaarde
Alle benodigde voedingsstoffen, vitamines, aminozuren en mineralen in een evenwichtige samenstelling die jouw baby-vogel op een gezonde wijze doet opgroeien. De toevoeging van natuurlijke lactobacillen en verteringsenzymen bevorderen de vertering.
-

Wetenschappelijk bewezen
Al meer dan 10 jaar staan nutritionisten, dierenartsen en wetenschappers van Versele-Laga garant voor dit handop-fokvoeder. De succesverhalen bij kwekers bewijzen de effectiviteit.
-

Kostenefficiënt
de hoge voedingswaarde vermindert het aantal maaltijden per dag. Het gebruiksvriendelijke voeder is volledig klaar voor gebruik na toevoeging van enkel water.

Meer informatie rond NutriBird en het toepassen van handop-fok: www.versele-laga.com

www.versele-laga.com

YOUR BEST CHOICE